

VERSLAG

Vergadering
GEMEENTERAAD VAN HILVERSUM
9 NOVEMBER 2022

INDEX RAAD 9 NOVEMBER 2022

NR AGENDA	NR GEMBLAD	OMSCHRIJVING	BLZ
1		Vaststellen agenda	3
2		Lijst ingekomen stukken	3
3		Vaststellen verslag raadsvergadering d.d. 26 oktober 2022	4
4.a.	96	Benoemen leden rekenkamer	4
4.b.	97	Aanwijzing griffier	5
5		M22-75 Raadsbesluit over opvang	5
6	98	Meerjarenprognose gebiedsontwikkeling 2022	8
7	99	MRA meerjarenbegroting 2021-2024	10
8	100	Zienswijzeprocedure begrotingswijziging 2022 van regio Gooi en Vechtstreek	12
9	101	Programmabegroting 2023	13
10	102	Belastingverordeningen 2023	46
11		Vragen aan het college	46

GEMEENTE HILVERSUM
RAADSVERGADERING VAN 9 NOVEMBER 2022
(verslag)

Voorzitter: de heer G.M. van den Top, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de dames A. van de Beek (Democraten Hilversum) en M. Boukhriss (Hart voor Hilversum), de heren P. van den Brink (D66), J.J.A.N. Deen (D66) en R.J.H. Docter (Democraten Hilversum), de dames F.F. van Drooge (PvdA) en F. Durlacher (Belang van Nederland), de heer M.E. Eerenberg (Hart voor Hilversum), mevrouw J.F. van Exel-van Dijk (CDA), de heren H.H. Fennema (VVD), J.E.M.G. Göbbels (Democraten Hilversum), R.H. van Grieken (D66) en C.M. Groeneveld (Hart voor Hilversum), mevrouw B. van Hattum (D66), de heer S.J. Hexspoor (GroenLinks), mevrouw C. Jansson (Hart voor Hilversum), de heer T. de Jong (CDA), de dames M.J. de Jong-Schrijvers (Hart voor Hilversum) en J. Kalk (PvdA), de heren H. Koç (Hart voor Hilversum) en R.J.G. Lancé (Hart voor Hilversum), mevrouw H.M.G.J. van de Linde (VVD), de heren H.J. Lindeboom (D66), R.G. Lomans (GroenLinks), B. Nanninga (ChristenUnie) en G.J. Postma (CDA), mevrouw R.W.C. Redmeijer (Hart voor Hilversum), de heer F.W. Reijmerink (VVD), mevrouw M.H.A. Remmers (GroenLinks), de heer D.E.O. Streutker (CDA), mevrouw B. Verweij (SP), de heren P.C.M. Vonk (SP), J.A. van Waarden (GroenLinks) en T.R. Westerneng (VVD), mevrouw V. Wesselink (D66), de heer A. Zaabat (D66) en mevrouw E.M. Zeeuw van der Laan (VVD).

Griffier: de heer H.M. van 't Westeinde.

Wethouders: de heren B. Heller, A.R.C. Scheepers en N.G.T. van Voorden en mevrouw K.J. Walters, wethouders.

Afwezig: mevrouw K. van Hunnik, wethouder.

De VOORZITTER opent de raadsvergadering en heet allen welkom. De gemeenteraad is compleet aanwezig. Hij vermeldt dat de raad vandaag een brief heeft ontvangen over de tijdelijke waarneming van de taken van de zieke wethouder Van Hunnik.

1. **VASTSTELLEN AGENDA**

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. **LIJST INGEKOMEN STUKKEN**

Voor de geagendeerde stukken wordt verwezen naar de in de rubriek 0 en III van de bij de agenda overgelegde lijst van ingekomen stukken. Afgesproken is dat opmerkingen over de ingekomen stukken vooraf bij de griffie worden aangemeld.

Mevrouw VERWEIJ verzoekt het college de gehanteerde kpi's naar beneden bij te stellen, omdat het bij ingekomen stuk 4 van rubriek III onder meer gaat over te behandelen brieven uit 2021.

De collegebrief over de Tominggroep (ingekomen stuk 5 van rubriek 0) wil zij naar voren laten halen en de raad hierover meer op de hoogte laten stellen. Hetzelfde geldt voor de collegebrief over de jeugdbescherming (ingekomen stuk 4 van rubriek 0). De raad heeft in 2021 een brief ontvangen dat de gemeente niet alle jeugdzorg kan bieden en nog mensen op een wachtlijst staan. Het college doet zijn best om te komen tot een toekomstscenario kind en bescherming. Dat toekomstscenario wil zij met de raad laten delen bij de behandeling van het beleidsplan over bescherming en opvang.

Vervolgens vraagt zij aandacht voor de tekorten op de BUIG (ingekomen stuk 6 van rubriek 0) en wil zij geïnformeerd worden over de effecten op de gemeentelijke ambities daarvan.

De collegebrief over de ambtelijke organisatie (ingekomen stuk 7 van rubriek 0) wil zij voor een commissievergadering laten agenderen.

In de septembercircularie staat dat er in 2023 weer een energietoeslag is van € 1.300,-. De raad heeft afgesproken dat om daarvoor in 2022 in aanmerking te komen men maximaal 130% van het wettelijk sociaal minimuminkomen mag verdienen. Het kabinet heeft echter besloten dat dat criterium voor 2023 maximaal 120% van het wettelijk sociaal minimum is. Daarom wil zij de toezegging dat het criterium in Hilversum 130% blijft en als dat niet zo is, dat het college daarop zo snel mogelijk terugkomt.

De heer HELLER (wethouder) antwoordt dat de BUIG-tekorten geen effecten hebben op de gemeentelijke ambities. Hij verwacht wat betreft betere re-integratie de komende jaren slagen te maken.

Over de ontwikkelingen in de Tomingroep is de raad in 2021 twee keer middels een collegebrief geïnformeerd. Graag wil hij daarom weten welke informatie de SP van hem wil hebben.

Hij zegt toe het criterium voor een energietoeslag in 2023 op 130% van het wettelijk sociaal minimum te houden.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) stelt voor het inspectierapport jeugdzorg te bespreken bij de behandeling van de Agenda Jeugd. Het toekomstscenario jeugd en bescherming neemt hij daarbij dan mee.

Mevrouw WALTERS (wethouder) raadt mevrouw Verweij aan het bespreken van de ambtelijke organisatie een commissievoorstel te maken.

De VOORZITTER zal en nagaan waarom brieven uit 2021 lang zijn blijven liggen.

Zonder stemming wordt vervolgens ook conform de voorstellen van de voorzitter van de raad bij de ingekomen stukken besloten.

3. VASTSTELLEN VERSLAG RAADSVERGADERING 26 OKTOBER 2022

Het vaststellen van het verslag schuift door naar de volgende raadsvergadering.

4A. BENOEMEN LEDEN REKENKAMER

De VOORZITTER vermeldt dat Hilversum sinds 2010 een rekenkamer heeft met alleen externe leden. In de Gemeentewet staat a dat leden van dergelijke rekenkamers worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Zij kunnen daarna eventueel worden herbenoemd voor een volgende termijn van zes jaar.

Mevrouw REMMERS was namens de gemeenteraad samen met de heren Nanninga, Deen en Streutker aanwezig bij de selectie van de rekenkamerleden. Zij is trots op de rekenkamer en kijkt altijd met grote belangstelling naar de rapportages daarvan uit.

De heer Elenbaas had zestien jaar zitting in de rekenkamer, waarvan de laatste zeven jaar als voorzitter, welke functies hij op een buitengewoon inhoudelijke en gedreven manier invulling heeft gegeven. Hij had een grote belangstelling voor en betrokkenheid bij de rekenkamer. Zijn bijdrage kan niet makkelijk overschat worden en hem dankt zij voor zijn enorme bijdrage aan de rekenkamer. De nieuwe leden wenst zij succes met hun herbenoeming en mevrouw Van de Kerkhof met de benoeming van haar lidmaatschap in eerste termijn.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van de begeleidingscommissie besloten.

In handen van de VOORZITTER leggen de heer DERKS en de dames BONGERS en VAN DE KERKHOF de bij de wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

4B. AANWIJZING GRIFFIER

De VOORZITTER geeft aan dat nadat de griffier, Paul van Ruitenbeek, diens ontslag had aangeboden, met ingang van 6 juli 2022 voor een periode die loopt tot en met 31 december 2022 een waarnemend griffier is benoemd, de heer H.M. (Berry) van 't Westeinde. Hij heeft het griffierschap op zich genomen, terwijl de Werkgeverscommissie op zoek ging naar een nieuwe griffier. Dat is in een zeer zorgvuldig proces gebeurd, waarbij onder andere het presidium, de medewerkers van de griffie, de burgemeester en de gemeentesecretaris waren betrokken. Uit deze procedure is mevrouw A.J. (Anita) van Meerveld gekozen. Zij wordt griffier per 1 januari 2023. Deze keuze is tot stand gekomen op basis van haar ruime ervaring als griffier en interim-griffier bij diverse gemeenten, haar visie op het functioneren van de griffie, de bestuurlijke driehoek, de raad en haar persoonlijkheid.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van de Werkgeverscommissie besloten.

5 RAADSBESLUIT OVER OPVANG

De VOORZITTER deelt mee dat een motie M 22-75 over een raadsbesluit over opvang, in de raadsvergadering van 26 oktober niet is behandeld.

Motie M 22-75 'Raadsbesluit over opvang'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 26 oktober 2022; overwegende dat:

- de Nederlandse Vereniging van Raadsleden op 12 oktober een artikel heeft gepubliceerd waarin zij oproept dat gemeenteraden in positie worden gebracht en in de gelegenheid worden gesteld om het debat te voeren over de opvang van asielzoekers in hun gemeente ⁽¹⁾;
- de Nederlandse Vereniging van Raadsleden stelt dat de structurele opvang van asielzoekers geen exclusieve zaak van burgemeesters en wethouders is;
- de gemeenteraad het bevoegd gezag is voor de opvang van asielzoekers in een gemeente,
- alleen crisisnoodopvang loopt via het college of de burgemeester;
- er geen sprake meer is van incidentele/crisis opvang maar het nu structureel gaat om grote aantallen mensen waarvoor opvangplekken moeten worden gezocht;

voorts overwegende dat:

- na het laatste veiligheidsberaad voorzitter Hubert Bruls zei dat Nederland jarenlang meer opvangplekken voor asielzoekers nodig zal hebben;
- de (gelekte) prognoses ministerie: volgend jaar meer dan 50.000 asielzoekers, zijn vastgesteld in het asieltopberaad ⁽²⁾;
- er niet alleen meer mensen komen, maar maken ze ook nog eens meer kans om te blijven, omdat ze uit kansrijke landen komen zoals Syrië, Afghanistan en Turkije⁽²⁾;

constaterende dat:

- de gemeenteraad het hoogste orgaan van de gemeente is;
- de gemeenteraad bij uitstek het orgaan is om te constateren of er draagvlak is voor opvang;
- dat het betrekken van de gemeenteraad bij besluiten over de opvang van asielzoekers; vluchtelingen en statushouders zorgt voor democratische legitimiteit;

verzoekt het college om:

- de raad, uiterlijk in eerste kwartaal 2023, een raadsvoorstel voor te leggen voor een afwegingskader ten behoeve van de opvang van asielzoekers, vluchtelingen en statushouders, zodat de raad in staat is om zijn kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol op dit punt in te vullen;
- en gaat over tot de orde van de dag."

(Motie M 22-75 van BVNL)

Mevrouw DURLACHER heeft vandaag vanwege een storing die gisteren in de politiek en de media plaatshad een testbeeld als kleding aangetrokken, of beter gezegd een protestbeeld. Er was een crisisvergadering bij de Tweede-Kamerfractie van de VVD en de vraag was of premier Rutte de VVD-fractie zou overhalen om de asielwet te steunen. Zij hoopt dat de Hilversumse burgemeester met de vuist op tafel slaat en zich uitsprekt over het beleid.

De afgelopen dagen plakten mensen zich vast aan tafels, muren en vloeren, werd met soep naar kunst gesmeten en ketenden zij zich vast aan vliegtuigen op Schiphol. Wel was het geoorloofd dat premier Rutte vanuit de klimaatop even naar Nederland kwam om zijn fractie manend toe te spreken. Hij wauwelde nog iets over instroom, maar nu komt Nederland echt onder druk te staan. Het is voor de BVNL-fractie onbegrijpelijk geworden. Uit artikelen komt naar voren dat het gaat om 50.000 tot 75.000 asielzoekers per jaar die naar Nederland komen. De gemeente is barmhartig in het opvangen van oorlogsvluchtelingen, maar BVNL ziet dat de uitzonderlijke hoge instroom migranten problemen oplevert op de al krappe woningmarkt.

Haar partij heeft zich al landelijk uitgesproken dat statushouders dezelfde weg zouden moeten volgen als de eigen woningzoekenden in plaats van voorrang te krijgen bij het verkrijgen van een woning. De nieuwe asielwet gaat alles te boven, het Huis van Thorbecke staat volgens haar op instorten. Deze dwang en drang vindt zij niet alleen ondemocratisch en oneerlijk, maar ook respectloos. Het ontbreekt aan iedere vorm van draagvlak en dat kost alleen maar geld. De bonus is ook een sigaar uit eigen doos. Een forse toename aan inwoners kan naar haar mening nooit ten goede aan het milieu komen, het gewenste groen en de gekoesterde ambities. De raad is het hoogste orgaan van de gemeente en zou klakkeloos buitenspel worden gezet. De raad is democratisch gekozen door de inwoners en is daarmee de volksvertegenwoordiging. Daarom heeft zij haar motie ingediend. Zij wil niet meer wachten tot een beeldvormende sessie in januari. Met polderen en praten komt men er volgens haar niet. Er is sprake van een tikkende tijdbom, maar zij wil de lokale democratie niet in rook laten opgaan.

Mevrouw VERWEIJ steunt BVNL in de gedachte om met elkaar te spreken over hoe asielopvang en statushoudersopvang zo goed mogelijk geregeld worden. Het college heeft daarover toezeggingen gedaan en de wet zal mogelijk pas in februari tot stand komen. Daarom steunt de SP de motie niet.

Mevrouw Durlacher vertelde dat Hilversum veel asielzoekers opvangt. 194 van de 345 gemeenten bieden al tien jaar geen asielopvang. Asielzoekerscentrum Crailo is in 2016 gesloten. Oud-burgemeester Broertjes noemde dat besluit voorbarig en kortzichtig en zei dat op een waakvlam te houden, omdat de regio nu geen AZC meer heeft. Het zou heel goed zijn als de regio wel een AZC zou hebben, zodat structureel opvang te bieden is aan asielzoekers die dat nodig hebben. Als men vooruitloopt op een nog niet aangenomen wet denkt zij dat men op het verkeerde moment de discussie voert. Het college heeft geregeld dat er vandaag weer over Oekraïne wordt gesproken. Volgens haar is er wel draagvlak in het Gooi, ook van Stichting Natuur en Landschap.

Mevrouw DURLACHER ontkent te hebben gezegd dat de gemeente nu heel veel asielzoekers opvangt.

Mevrouw VERWEIJ stelt dat het betoog van mevrouw Durlacher uitgaat van landelijk beleid en dat er heel veel mensen naar Nederland komen, waarvoor er geen draagvlak zou zijn. Zij denkt dat er ook in Hilversum en het Gooi heel veel draagvlak is om mensen op een goede manier op te vangen als die opvang op een goede manier wordt geleverd. Zij vertrouwt het college dat die goed geregeld wordt.

Mevrouw DURLACHER is barmhartig met betrekking tot de opvang van oorlogsvluchtelingen. Nu heeft zij het over de aankomende asielwet, dat er 50.000 tot 75.000 naar Nederland gaan komen en gemeenten verplicht worden om die op te vangen. Zij is benieuwd hoe en waar dat zal gebeuren in verband met het huidige tekort.

Mevrouw VERWEIJ beaamt dat er straks een landelijke taakstelling is, waarna per provincie of regio wordt gekeken wat haalbaar is. In de wet zijn gemeenten nog zeker in staat om met de provincie te praten. In het Gooi is er sinds 2016 behalve noodopvang helemaal niets meer.

De heer FENNEMA herinnert aan het vorige maand bespreken van een motie, waarna het college heeft toegezegd om in januari een beeldvormende sessie te houden en tot die tijd geen verstrekkende besluiten worden genomen. De motie van BVNL vindt hij daarom overbodig.

De heer NANNINGA is het ermee eens om als raad met elkaar in gesprek te gaan, maar heeft verder iets anders voor ogen dan wat BVNL voorstelt. Ook de ChristenUnie is bezorgd over de toenemende stroom vluchtelingen, die meer te maken heeft met de ellende in de wereld. Ook klimaatverandering kan zorgen voor een grotere stroom vluchtelingen. Zijn zorgen gaan over een goede opvang van vluchtelingen op termijn, die nu nog helemaal mis gaat. Hij is het daarom niet eens met het gestelde in de motie dat noodopvang niet meer nodig is. Dagelijks zijn er namelijk berichten over problemen in de opvang en zijn er nog steeds ernstige tekorten, waardoor mensen terechtkomen in een onveilige en onmenselijke situatie. Hilversum zal een bijdrage moeten leveren aan het oplossen van de landelijke crisis door het bieden van noodopvang. Daarover zijn al afspraken gemaakt, zodat een nieuw afwegingskader niet nodig is. In november is daarover een motie unaniem aangenomen. In Hilversum blijft men zich inzetten voor een goede opvang van asielzoekers. Hij is blij dat het kabinet eindelijk werk maakt van een spreidingswet, zodat een gelijkmatige verdeling van de opvang over Nederland kan worden uitgevoerd. Ook hem lijkt de motie overbodig en nu ligt nog enkel de vraag voor welke locatie geschikt is voor asielopvang en hoe mensen op lange termijn een veilige en menswaardige opvang is te bieden.

Richting de toekomst wil hij de gemeente goed voorbereid laten zijn op nieuwe vluchtelingenstromen, wat iets van alle tijden is. De ChristenUnie is voor een integrale aanpak van de huisvesting, waarbij er oog is voor alle doelgroepen die van hulp afhankelijk zijn: starters, ouderen, mensen met en zonder cruciale baan, daklozen, vluchtelingen en statushouders. De ChristenUnie staat voor iedereen een dak boven het hoofd, zonder onderscheid.

Mevrouw VAN DE BEEK vindt de motie ook nog niet nodig. Het opvangbeleid is nog te prematuur en de spreidingswet moet nog vorm krijgen. Daarnaast heeft het college toegezegd de raad in januari 2023 over het nieuwe beleid mee te nemen.

De heer HELLER (wethouder) stapt over de verbale retoriek van de indienster heen en beperkt zich tot twee constatering. Ten eerste heeft men bestuurlijk te maken met een gegeven situatie: duizenden mensen in de opvang en dat mensen in deerniswekkende omstandigheden op een grasveld in Groningen slapen. Ten tweede is het volkomen terecht dat de raad in positie komt. Eerder heeft hij aangegeven dat het college graag met de raad in gesprek wil over de nieuwe wet als die duidelijk is. Het college brengt de raad meer in positie door eerst het gesprek aan te gaan en dan met een voorstel te komen in plaats van zonder input van de raad met een voorstel te komen. Daarom staat hij eerst een gesprek in januari voor, waarna het kan gaan over een vervolg.

De heer STREUTKER legt een stemverklaring af en stelt dat het gaat om een gevoelig onderwerp. Het CDA wil graag een gesprek voeren en onderschrijft de inhoud van het dictum. Op dit moment stemt het CDA echter niet met de motie in.

Mevrouw WESSELINK sluit zich aan bij de SP en de ChristenUnie en kondigt aan tegen de motie te stemmen.

Mevrouw DURLACHER wacht het gesprek in januari af en houdt de motie tot dan aan.

Mevrouw VERWEIJ verzoekt de voorzitter de motie wel in stemming te brengen, omdat die volgens haar niet kan worden aangehouden.

De VOORZITTER deelt mee dat de motie wel kan worden aangehouden en voor nu van de agenda is verdwenen.

6. MEERJARENPROGNOSE GEBIEDSONTWIKKELING 2022

De VOORZITTER geeft te kennen dat de gemeente Hilversum de afgelopen jaren een aantal grote projecten in voorbereiding en uitvoering heeft om de gemeente mooier en beter te maken. Het Meerjaren Perspectief Gebiedsontwikkelingen (MPG) geeft een samenhangend beeld van wat er in het fysieke domein in Hilversum gebeurt en schetst daarmee een context waartegen projectbesluiten door de raad kunnen worden genomen. Het MPG is een momentopname met peildatum 2022. Het is de bedoeling van het college om de gemeenteraad elk jaar een MPG aan te bieden. Voor de doorontwikkeling vraagt het college graag advies aan de Audit- en rekeningencommissie.

Bij het MPG hoort een geheim deel en hij heeft begrepen dat de bijdragen van de raadsleden niet over geheime informatie gaan. Als de raadsleden die geheime informatie toch willen gebruiken vraagt hij de raadsleden om die in een besloten raadsvergadering naar voren te brengen.

De heer EERENBERG memoreert dat de Audit- en rekeningencommissie in het verleden regelmatig heeft gesproken over de financiële risico's van grote bouwprojecten en hoe die inzichtelijk en beheersbaar zijn te maken. Een van de initiatiefnemers daarvan was de heer Blok, oud-vicevoorzitter van de Audit- en rekeningencommissie.

Hij is positief over het voorstel om het MPG met ondersteuning van de Audit- en rekeningencommissie door te ontwikkelen. Hart voor Hilversum is blij met het voorliggende MPG, maar wel met een aantal kanttekeningen. De bouwwereld is sinds de eerste gesprekken over het MPG sterk veranderd en is volatieler en risicovoller geworden. Bouwbedrijven en projectontwikkelaars reageren hierop door hun focus te verleggen. Van een enthousiast inschrijven op nieuwe projecten is geen sprake meer en dat gebeurt selectiever. Men gaat van een omzetgegeven bedrijfsvoering naar een focus op marge. Ook gaat het van een nacalculatie naar een integrale risicobeheersing.

Het MPG is een goed stuk gereedschap. Het resultaat van een financiële controle op grote projecten wordt grotendeels bepaald door degenen die daarmee werken. Hij geeft de wethouder mee voorzichtig voorwaarts te gaan en graag hoort hij diens respons daarop.

Mevrouw VAN DROOGE wijst erop dat het MPG na vorig jaar nu een tweede keer wordt vastgesteld. Het is een groeidocument om te zorgen dat integraal te zien is hoeveel geld er uiteindelijk toegaat naar grote projecten en hoe het met kostenbeheersing van gebieden gaat. Belangrijker is nog of de raad helder zicht heeft op cijfers en verwachtingen van kostenontwikkelingen in de toekomst. Het antwoord daarop is dat de cijfers en het inzicht er zijn. Het inzicht in de huidige kostensituatie mist nog, evenals welke grotere keuzes de raad echt kan maken ten aanzien van wat gebiedsontwikkelingen uiteindelijk gaan opleveren en hoe die ontwikkeld kunnen worden. Heel graag zou zijn een aantal opties genoemd zien, op basis waarvan een inhoudelijke discussie te voeren is. Zij gaat akkoord met het MPG.

De heer VONK is positief over het hebben van overzicht, zodat er beslissingen mogelijk zijn. De pessimistische kijk in het stuk vindt hij echter te optimistisch. Een van de knoppen waaraan gedraaid zou kunnen worden volgens het MPG is minder sociale huurwoningen bouwen, waarop hij reageert dat hij slechts wil dat er meer sociale huurwoningen komen. Er wordt ook te weinig rekening houden met vertragskosten, die ook te maken hebben met te weinig capaciteit, bijvoorbeeld op het raadhuis. Het MPG is een goed begin, maar gezien te veel negatieve zaken zal hij daar wel tegen stemmen.

De heer WESTERNENG noemt het MPG een instrument in ontwikkeling, dat de raad inzicht geeft in hoever de financiële polsstok reikt. De versie uit 2022 is weer een stuk verder gekomen dan de versie van 2021. Het zou handig zijn om bij de mutaties van de twee jaren inzicht te krijgen in hoe die tot stand zijn gekomen. Bij heel grote besluiten wil hij een doorkijk op financiële impact op andere projecten. Hij stemt in met het MPG en kijkt uit naar de verdere ontwikkeling in 2023.

Mevrouw VAN HATTUM maakt zich zorgen over het proces en wil dat zich niet laten herhalen. Ook een enorme disclaimer wenst zij niet meer te zien. Daarover wenst zij een toezegging te hebben en in dat geval stemt zij voor het MPG.

De heer POSTMA vindt dat het MPG een prachtige ontwikkeling heeft doorgemaakt en wijst op de noodzaak van de goede timing van het stuk, zodat er nog bij te sturen is. Het MPG zou dus voor de kadernota moeten verschijnen, welke toezegging ook is gedaan. Hij verzoekt de raadsleden de Audit- en rekeningencommissie van goede input te voorzien.

De heer GÖBBELS stelt dat het MPG niet voldoet aan actuele gegevens, op basis waarvan een allesomvattend financieel doorkijkje mogelijk zou zijn. De Audit- en rekeningencommissie geeft een passende inventarisatie van verbetermogelijkheden, wat van belang is omdat men voor minimaal 50 jaar iets bijbouwt.

De politiek doet volgens hem zijn intrede in de nota, met termen als 'waardencreatie', zonder duiding van mogelijk waardenverlies. Zo wordt de deur open gezet naar het vermeerderen van de opbrengst tegenover minder inspanning op milieuvlak. Milieu blijkt echter voor inwoners wel belangrijk. De visies op wonen, werken en verkeer dienen zich te verhouden tegenover de gewenste algemene strategische koers. Deze ondergeschikte verhouding is eerder afgesproken door de raad. Inwoners mogen de raad daarop aanspreken en afrekenen. Bij het Stationsgebied zijn twee woonlagen toegevoegd, waardoor is te zien hoe potentiële financiële ontsporingen ruimtelijke ontsporingen uitlokken, terwijl hoogbouw zonder steun is, wat het college zelf heeft bevestigd. Als wordt gekozen om politiek in het MPG in te vlechten verwacht Democraten Hilversum dat de opbrengst van de participatie uit de omgevingsvisie centraal staat.

De heer SCHEEPERS (wethouder) vindt het fijn te horen dat ondanks het rommelige en onder tijdsdruk staande proces veel raadsleden toch in staat waren de gemaakte financiële afwegingen te doorgronden. Hij is het er wel mee eens dat het proces volgend jaar anders moet. Nu is hij al gestart met het proces voor het volgende MPG, waarin hij dus alle vertrouwen heeft.

De opmerking van de heer Eerenberg over risicomanagement onderschrijft hij vanwege de huidige vreemde tijden van harte. De grilligheid van de markt is enorm en die is buitengewoon onvoorspelbaar. Daarom is het belangrijk focus in het risicomanagement in te bedden, ook bij de grote projecten. Bij de kadernota komt hij terug met een nieuwe versie van het MPG.

De heer EERENBERG vraagt of hij het betoog van de wethouder kan samenvatten als voorzichtig voorwaarts gaan.

De heer SCHEEPERS (wethouder) wil juist stevig moedig voorwaarts gaan, omdat men het zich in deze ingewikkelde tijd niet kan veroorloven om voorzichtig voorwaarts te gaan als het om risicobeheersing en -management gaat.

De kaderstellende vragen komen bij het MPG aan de orde, die feitelijk niets anders is dan een vertaalslag van gemaakte politieke keuzen, fijnmazig en in de toekomst. Daarom is het belangrijk grote vragen gezamenlijk te bespreken bij een vraagstuk van een groot project.

De verdragingskosten zijn momenteel nog niet heel actueel, maar het risico daarop is aanwezig. Die risico's zijn nu nog niet heel manifest voor de lopende projecten. Op dat risico zal het college scherp blijven waken. Als ze aan de orde zijn neemt het college die mee in het MPG en de doorrekening van het lopende project. Bij het Stationsgebied zal het college apart daarop rapporteren.

De VVD vroeg apart van het MPG de grote mutaties te duiden. Dat vindt hij een goede suggestie, maar op hoofdlijnen moet men wel de ontwikkelingen in het risicoprofiel en het beslag op de financiële capaciteit van Hilversum kunnen duiden. Hij verwacht dat de volgende versie bij de voorjaarsnota voor 95% klaar zal zijn en dan neemt hij ook de suggestie van mevrouw Van Drooge mee om de bijlagen van het hoofddocument te scheiden.

In reactie op mevrouw Van Hattum verzekert hij het proces te verbeteren en dat beter te managen. De disclaimer betreft projecten waarover de raad nog geen kaderstellende besluiten heeft genomen, zoals het Circusterrein. Gezien de grilligheid van de toekomst is met weinig zekerheid te zeggen dat bedragen

ook gerealiseerd zullen worden. Dat blijft in hoge mate een inschatting die afhankelijk is van nog te maken politieke keuzes. Daarom is een disclaimer opgenomen.

Ingrijpen kan op basis van het MPG, bijvoorbeeld bij de zomernota, maar dat kan ook als een project ingewikkeld wordt. Het college neemt daarom de impact van grote projecten op de financiële positie van de gemeente Hilversum mee.

Het MPG is volgens hem geen politiek stuk, omdat het een vertaling is van gemaakte politieke keuzen, waarmee het misschien wel weer een politiek stuk is.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 32 tegen 5 stemmen aangenomen, met de stemmen van de SP en Democraten Hilversum tegen.

7. MRA MEERJARENBEGROTING 2021-2024

De VOORZITTER deelt mee dat de gemeenteraad op 13 juli jl. een zienswijze op de MRA-conceptmeerjarenbegroting 2021-2024 heeft vastgesteld en verstuurd aan de MRA. De zienswijzen van alle MRA-deelnemers zijn besproken in de algemene vergadering van 21 september jl. Op basis daarvan is de definitieve meerjarenbegroting opgesteld. Deze definitieve MRA-meerjarenbegroting 2021-2024 wordt aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

De heer GÖBBELS dient mede namens de PvdA een amendement in, dat erop neerkomt dat het zuiverder is van de meerjarenbegroting kennis te nemen, omdat de vaststelling door de algemene vergadering van de MRA plaatsvindt.

Tot nu toe lijken de MRA-bestuurders onderling druk in gesprek. Daarbij valt op hoe weinig invloed Hilversum heeft op de MRA en hoe volgzzaam zij zich gedraagt. Samenwerking is prima, maar de inhoud daarvan is volgens hem niet hetgeen de Hilversumse samenleving van de raad verwacht. De MRA wil in Hilversum een kosmopolitisch hoogstedelijk milieu realiseren, maar de inwoners kiezen voor een andere koers. Daarbij staan het dorpse karakter, stedelijke voorzieningen, Dudok en groen centraal. Hij vraagt hoe het college hieraan bestuurlijke opvolging binnen de MRA gaat geven.

Amendement A 22-95 'Niet vaststellen maar kennis nemen van'

"De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelend agendapunt 7, de MRA-meerjarenbegroting 2021-2024; overwegende dat:

- in de definitieve samenwerkingsafspraken MRA staat dat de MRA agenda en meerjarenbegroting, voortgangsnota, uitgewerkte begroting en termijnagenda door het algemeen bestuur worden vastgesteld met wensen en opvattingen van raden en Staten;
- de Hilversumse raad jaarlijks in staat wordt gesteld bij te sturen op basis van een voortgangsnota in het voorjaar en de termijnagenda in het najaar;
- de Hilversumse gemeenteraad op verzoek van de MRA-bestuur eerder wensen en opvattingen heeft geuit in een zienswijze;
- de MRA-meerjarenbegroting wordt vastgesteld door de algemene vergadering en niet door de raden en Staten;

besluit:

het beslispunt uit het conceptraadbesluit luidende:

1. De MRA-meerjarenbegroting 2021-2024 vast te stellen;

te wijzigen in:

1. Kennis te nemen van de MRA-meerjarenbegroting 2021-2024."

(Amendement A 22-95 van Democraten Hilversum en de PvdA)

De heer WESTERNENG wil van zienswijzen een terugkoppeling krijgen inhoudende wat daarmee gedaan is, wat ook schriftelijk kan.

Mevrouw KALK herinnert aan het afspreken van een nieuwe governance voor de MRA, waarin staat hoe met dergelijke stukken wordt omgegaan. Het terugkoppelen van zienswijzen is dus al de afspraak.

Mevrouw VERWEIJ steunt amendement A 22-95 en vindt een raadsvergadering niet de plek om de MRA-begroting vast te stellen. Wel is het goed dat die begroting naar de raad terugkomt. Ideeën van Hilversum ziet zij onvoldoende terug. Eén raadslid dat mag aanschuiven bij de MRA-regiotafel vindt zij veel te weinig voor democratische legitimatie.

Mevrouw VAN DROOGE stemt voor de begroting en vindt dat de MRA als netwerkorganisatie veel brengt voor Hilversum en het Gooi. Wel is zij kritisch op de ontwikkeling van de MRA en de ambitie om meer dan een netwerkorganisatie te zijn.

Wat betreft de bovenregionale samenwerking is de PvdA wel kritisch.

Mevrouw REDMEIJER deelt mee dat het stemgedrag over het amendement voor fractieleden van Hart voor Hilversum een vrije kwestie is.

De heer SCHEEPERS (wethouder) houdt altijd bestuurlijk met grote bezieling de door de raad uitgezette lijnen in de MRA aan.

Het college hecht aan het vaststellen van de MRA-begroting, wat aangeeft dat de portefeuillehouder veel mandaat bij de MRA heeft. De begroting zegt ook iets over hoe Hilversum zich positioneert bij de MRA. Kennisgeving per brief, zoals de VVD voorstaat, vindt hij ook prima.

Mevrouw VERWEIJ herinnert eraan dat andere gemeenten voorstellen van Hilversum niet als prioriteit oppakten en er daarvoor niet genoeg stemmen waren.

De heer SCHEEPERS (wethouder) wijst erop dat de MRA een netwerkorganisatie is, waarbij men probeert met 32 partners binnen bestuurlijk Nederland sterker te staan dan individueel als gemeente. Binnen een netwerkorganisatie komt niet eenieder met voorstellen waarover vervolgens democratisch gestemd wordt. Men is bezig met thema's voortkomend uit een strategische agenda, die in overleg met alle raden is gemaakt.

Mevrouw VERWEIJ attendeert erop dat ministeries de MRA wel als een serieuze onderhandelaarspartner zien en zaken die daar worden afgesproken bij gemeenten door de strot worden geduwd. De raad zou volgens haar geen begroting van een netwerkorganisatie hoeven vast te stellen.

De heer SCHEEPERS (wethouder) repliceert dat Hilversum een bijdrage aan de MRA geeft, die als netwerkorganisatie aan de doelen van Hilversum kan bijdragen, zoals aan betaalbare woningen. Met dank aan de MRA heeft Hilversum € 6,5 miljoen voor het Stationsgebied binnengehaald.

De heer GÖBBELS vraagt hoe de wethouder er tegenaan kijkt dat andere gemeenten de begroting niet door de raad laten vaststellen. Ook wil hij weten hoe de wethouder reageert op het ontbreken van termijnplannen.

De heer SCHEEPERS (wethouder) legt verantwoording af aan de Hilversumse raad en weet dat andere gemeenten de MRA-begroting ook aan de raad voorleggen.

Komend jaar is een tussenjaar en wordt aan de slag gegaan met een nieuwe strategische agenda voor de MRA, waarbij de raad nauw wordt betrokken.

De heer GÖBBELS vraagt wat de wethouder ervan vindt dat de provincie niet kan zien wat meerjarig met geld wordt gedaan, zodat die geen meerjarenbegroting vaststelt.

De heer SCHEEPERS (wethouder) gaat het primair om de begroting van 2021 tot en met 2023. Voor de lange termijn volgt een strategische agenda, waaruit een nieuw financieel plaatje kan rollen, waarvoor hij naar de raad terugkomt.

Amendement A22-95 van Democraten Hilversum en de PvdA wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 21 tegen 16 stemmen aangenomen, met de stemmen van het lid Lancé van Hart voor Hilversum, de leden Van den Brink en Lindeboom van D66, de

leden Fennema, Zeeuw van der Laan, Reijmerink en Westerneng van de VVD, GroenLinks, het CDA en de ChristenUnie tegen.

Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 31 tegen 6 stemmen aangenomen, met de stemmen van Democraten Hilversum, de SP en BVNL tegen.

8. ZIENSWIJZEPROCEDURE BEGROTINGSWIJZIGING 2022 VAN DE REGIO GOOI EN VECHTSTREEK

De VOORZITTER laat weten dat de regio Gooi en Vechtstreek jaarlijks een tussentijdse bestuursrapportage maakt, waarin de ontwikkelingen binnen de regio worden vermeld met duiding van de verwachte baten en lasten per eind 2022. Mutaties van de budgetten verwerkt de regio via begrotingswijzigingen. De gemeenteraden zijn de gelegenheid gesteld uiterlijk 2 december 2022 een zienswijze in te dienen. De gemeenteraad van Hilversum wordt voorgesteld kennis te nemen van de bestuursrapportage 2022 en in te stemmen met de begrotingswijziging 2022-09.

Mevrouw VERWEIJ vindt het fijn dat de wethouder een brief zal sturen over heel veel verschillende onderdelen. Eén onderdeel vindt de SP dusdanig van belang dat zij er toch voor kiest om een amendement in te dienen, wat alles te maken heeft met zorgen over het ziekteverzuim en een personeelstekort.

Amendement A 22-99

“De gemeenteraad van Hilversum, bijeen op 9 november 2022, behandelend agendapunt 8 ‘Zienswijzeprocedure begrotingswijziging 2022-09 en bestuursrapportage 2022 regio Gooi en Vechtstreek’.

Overwegende dat de gemeente Hilversum bij de regio Gooi en Vechtstreek extra aandacht wil vragen voor het hoge ziekteverzuim bij de GGD en het Centrum voor Jeugd en Gezin, alsmede voor de capaciteitsproblemen bij aanbieders van hulp bij het huishouden die door de regio worden geconstateerd;

Besluit beslispunt 3 van het concepttraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

3. De zienswijze betreffende begrotingswijziging 2022-09 vast te stellen en kenbaar te maken bij de regio, met dien verstande dat aan de zienswijzebrief onder de alinea die start met het kopje ‘kanttekening’ de volgende tekst wordt toegevoegd:

‘In uw aanbiedingsbrief en in de bestuursrapportage vestigt u de aandacht op het hoge ziekteverzuim bij de GGD en het CJG. Wij gaan ervan uit dat u een analyse maakt van die situatie met het oog op verbetering. Wij vragen u daarbij ook de werkdruk te betrekken. In de afgelopen maanden hebben zich in Hilversum voorbeelden voorgedaan van tekorten in het aanbod van hulp bij het huishouden. Wij vragen de regio om bij de inkoop bijzondere aandacht te hebben voor het realiseren van de benodigde capaciteit, zodat wie daar in onze regio recht op heeft ook tijdig de hulp bij het huishouden kan krijgen die is geïndiceerd.’”

(Amendement A 22-99 van de SP)

De heer FENNEMA geeft complimenten voor het in ontbinding zijn van de contracten met Gazprom en het oppakken van corona.

De afvaldienstverlening is in het afgelopen jaar verschaald, terwijl de kosten zijn gestegen. De inzameling van oud papier en karton is weggehaald bij verenigingen. Daarnaast is het doelgroepenvervoer inbesteed. Nu verneemt hij dat er onverwacht veel verdiend wordt aan de inzameling van afval en dat het doelgroepenvervoer vooralsnog verlieslatend is. Dat doet hem een beetje pijn, maar niet zoveel dat hij de zienswijze wil amenderen. Met de begrotingswijziging stemt hij in, maar wel wilde hij een kritische kanttekening plaatsen, ondanks dat er in de regio veel goeds gebeurt.

Mevrouw WALTERS (wethouder) herkent veel aangedragen punten, omdat die ook in de commissievergadering gewisseld zijn. Het college is positief over het amendement. De genoemde punten zijn bij de regio aan de orde gesteld, maar het kan geen kwaad ze ook in de zienswijze op te nemen. Ook vindt zij het passend dat de VVD haar zorgen over afval en vervoer nog even onder de aandacht bracht. Daarmee gaat zij ook verder.

Amendement A A22-99 van de SP wordt via de stemapplicatie in stemming ge- bracht en unaniem aangenomen.

Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

9. PROGRAMMABEGROTING 2023

De VOORZITTER deelt mee dat de raad met het vaststellen van de begroting toestemming geeft voor het aangaan verplichtingen en het doen van uitgaven.

Mevrouw REDMEIJER kijkt terug op een prima commissievergadering en is overvallen door moties en amendementen. Hart voor Hilversum is best content over de begroting, maar het blijft balanceren op een dun lijntje om de goede en mooie dingen voor de Hilversummer te doen. Alles is belangrijk, zodat keuzen maken pittig is, zeker nu het moeilijk is om de rekeningen te betalen en boodschappen te doen en er hoge energiekosten zijn. Zij complimenteert de wethouder met het financieel mooie huishoudboekje.

Hart voor Hilversum heeft vanavond als thema ‘voorzichtig voorwaarts’, ook met de voorliggende begroting. De hoge energiekosten zijn een dingetje. Inwoners krijgen het zwaar als de winter aanklopt. Tot nu toe is er geluk, omdat het niet zo heel erg koud is. Wellicht kunnen wijk- en buurtcentra iets betekenen om de energiekosten te drukken. Die centra kunnen vaker open gaan om mensen te ontvangen, zodat zij thuis de kachel uit kunnen laten. Zij dient daarom motie M 22-90 in en roept het college op te inventariseren welke ideeën er zijn en voor de volgende raadsvergadering daarover bij de raad terug te komen.

Motie M 22-90

“De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelend de Begroting 2023;
overwegende dat:

- de gemeente in de voorliggende begroting € 1 miljoen gereserveerd heeft staan voor armoedebestrijding;
- de winter voor de deur staat en energie- en warmtekosten hoog oplopen voor inwoners en ondernemers;
Hilversumse wijkcentra en buurthuizen kunnen bijdragen aan vermindering van energiekosten voor inwoners, door vaker open te zijn en inwoners te ontvangen met warmte en een kopje koffie, thee of soep;
- in sommige wijkcentra en buurthuizen al concrete plannen liggen en anderen erover aan het denken zijn;
- voor extra openstelling van de wijkcentra en buurthuizen budget nodig is om de hogere stookkosten van die wijkcentra en buurthuizen op te vangen en eventuele kosten voor extra activiteiten en het warme kopje drinken;
- wijkcentra en buurthuizen zelf ook via het Oranjefonds en wijkinzamelingen trachten aan extra budget te komen;
- samenwerking tussen wijkcentra, buurthuizen en Versa welzijn ook nu van belang is omdat naast voorkomen van hoge energiekosten voor inwoners, ook eenzaamheid aangepakt kan worden en er een signaleringsfunctie voor de wijken en buurten ontstaat;

draagt het college op;

- bij de wijk- en buurthuizen te inventariseren of men bereid is extra openingstijden en activiteiten te gaan initiëren zodat inwoners vaker daar samen kunnen komen en thuis energie kunnen besparen en er minder eenzaamheid is;
 - de raad voor de raadsvergadering van december 2022 terug te koppelen wat men nodig heeft om dat te kunnen realiseren;
 - en met een voorstel te komen hoe we dat kunnen ondersteunen;
- en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 22-90 van Hart voor Hilversum)

De heer DEEN heeft geen enkele twijfel dat het ambtelijke apparaat klaar staat om met plannen aan de slag te gaan. Er is wel een lastige arbeidsmarkt. De afgelopen jaren zijn heel veel wensen door capaciteitsgebrek of het niet kunnen invullen van vacatures niet van de grond gekomen, zoals de woonvisie en de plannen in de wijken, evenals het MPG.

De financiën zijn het probleem niet. Voor het vertrouwen is het belangrijk om waar te maken wat men belooft. Het college moet de raad dus laten weten als bijsturing nodig is of als regels knellen. De ambitie kan zijn om de meest duurzame gemeente van Nederland worden. D66 gaat er van uit dat plannen heelhuids de finish halen, en het liefst sneller. Het Arenapark gaat wat hem betreft de verkeerde kant op, zodat hij daarover het volgende amendement indient:

A22-88 ‘Onbeperkte ambitie Arenapark’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelende agendapunt 9, begroting, overwegende dat:

- op de korte én langere termijn behoefte is aan meer woningen in Hilversum;
- op de korte én langere termijn behoefte is aan meer werklocaties in Hilversum;
- een vitale woon- én werkomgeving cruciaal is voor een gezonde stad;
- in Hilversum weinig locaties zijn voor het op grotere schaal creëren van nieuwe ruimte voor wonen en werken;
- het Arenapark een van de weinige plekken in Hilversum is waar de ruimte bestaat om hoger te bouwen dan in de rest van de bebouwde kom

voorts overwegende dat:

- de planvorming voor het Arenapark nog in volle ontwikkeling is;
- de discussie over de contouren van bouwhoogte en de invulling van de businesscase nog zeker niet is afgerond; -
- het aan de gemeenteraad is om hier het laatste woord in te hebben;
- het nu al beknotten van deze contouren daarom onwenselijk is;

besluit:

beslispunt 1 van het conceptraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000,- met dien verstande dat op pagina 6 van de programmabegroting de tekst onder 'Een bloeiende Economie' bij het eerste speerpunt, luidende: ‘We ontwikkelen een nieuwe stedenbouwkundige visie, met dezelfde ambities maar een beperktere schaal’

wordt gewijzigd in:

‘We ontwikkelen een nieuwe stedenbouwkundige visie, met dezelfde ambities.’

Op het gebied van cultuur kan en moet er een tandje bij. Hij ziet kansen op het gebied van wonen, cultuur en duurzaamheid.

Motie M 22-93 'Meer geld naar cultuur'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelend Programmabegroting 2023,

overwegende dat:

1. kunst, als onderdeel van cultuur, bijdraagt aan een beter sociaal milieu, betere omgangsvormen tussen mensen en beter begrip tussen culturen. Hierdoor vormt kunst de grote motor achter het creëren van verbinding met elkaar in een samenleving dus ook in onze gemeente;¹
2. kunst mensen aanzet tot betere leerprestaties, innovatie, bezinning en reflectie op eigen gedrag;
3. kunst een samenleving meer biedt dan slechts een kers op de taart en kortstondig vertier bij de invulling van hun leven;²
4. kunst een aanjagende rol kent bij het bevorderen van een bruisende en daarmee levendige gemeente. Zo draagt kunst bij aan de waardestijging van woningen en meer klanten in winkels en horeca;³
5. bewoners van Hilversum slechts voor 50% tevreden zijn met het huidige Kunst- en Culturaanbod (passieve en actieve deelname) in Hilversum, in tegenstelling tot de 70 tot 75% tevredenheid over de aanwezige sportmogelijkheden;⁴
6. de mogelijkheden om je als inwoner – jong en oud - financieel en praktisch gezien te kunnen ontwikkelen in de Kunst- en Cultuursector in Hilversum klein zijn. Terwijl er zoveel potentie is gezien de aanwezigheid van bijvoorbeeld het Radio Filharmonisch Orkest en het Metropole Orkest en niet te vergeten Globe Centrum voor Kunst en Cultuur met haar niet-gesubsidieerde muzieklessen;
7. het beoefenen en bijwonen van Kunst- en Cultuuractiviteiten niet een luxe is en moet zijn en niet slechts voorbehouden is en moet zijn aan inwoners met een modaal of bovenmodaal inkomen;
8. instellingen in de Kunst- en Cultuursector het steeds lastiger krijgen om financieel gezond te blijven;⁵
9. het noodzakelijk is dat eventuele subsidies voor zowel professionele als amateurinstellingen en -initiatieven in het algemeen voor een lange termijn worden toegekend;⁶

constaterende dat:

- in het Coalitieakkoord 2022 – 2026 "Hilversum koesteren" (hierna: Coalitieakkoord) uw college zelf heeft aangegeven educatie en deelname aan kunst- en cultuur in Hilversum laagdrempeliger te willen maken;⁷
- in het Coalitieakkoord en de Programmabegroting 2023 staat vermeld dat uw college het bestaande Culturaanbod wil versterken;⁸
- kunst en Cultuur in buurten en wijken veel breder zijn dan media;

¹ M. Derksen, 'Belang van kunst en cultuur voor de samenleving', *Koneksa Mondo* 20 december 2020, www.koneksa-mono.nl, (laatst geraadpleegd d.d. 7 november 2022). Zie verder ook: M. Oosterwijk, 'Dit is de waarde van cultuur', Kennisland 15 mei 2014, www.kennisland.nl en 'Cultuur verrijkt onze samenleving – vijf aanbevelingen voor een effectiever kunst en cultuurbeleid', *Kunsten* '92 23 juni 2010, www.kunsten92.nl.

² De toegevoegde waarde van kunst en cultuur in Nederland is ruim 25 miljard euro. Dat is 3,7 procent van het bruto binnenlands product en bedraagt daarmee twee keer zoveel als landbouw, bosbouw en visserij aldus Derksen 2020.

³ Inspiratiesessie Voorzieningenniveau Gemeente Hilversum 5 november 2022.

⁴ B. Vinkenburg & S. Branten, *Nota van bevindingen, Toetsing en herijking Cultuurbeleid Gemeente Hilversum*, Utrecht: Berenschot 2022 (Rapport Berenschot 2022).

⁵ Globe krijgt bijvoorbeeld € 405.000 basissubsidie, uitsluitend bedoeld voor de educatie op de scholen. De zzp-tak van Globe (dat zijn alle docenten die voor eigen rekening en risico lesgeven bij Globe) moet het doen zonder bijdrage van de gemeente. De docenten dragen overigens zelf ruim € 100.000 bij aan de kosten van overhead en huur. Globe betaalt op dit moment ongeveer € 260.000 aan huur en service kosten, dat wordt € 310.000. Het is hier echt passen en meten met een particulier van € 63 per uur.

⁶ Programmabegroting 2023, p. 16.

⁷ Coalitieakkoord, p. 33.

⁸ Coalitieakkoord, p. 34 en Programmabegroting 2023, p. 16.

- in de Programmabegroting 2023 het budget voor Cultuur nu vrijwel volledig wordt opgeslokt door de kosten die moeten worden gemaakt voor de (nieuwe) bibliotheek en het in stand houden van bestaande organisaties zoals de Vorstin. Hierdoor is er vrijwel geen ruimte meer voor het ontplooiën van nieuwe initiatieven, kleinere gezelschapsfinancieringen en cultuureducatie voor o.a. mensen met een kleine beurs;
- het budget dat voor het versterken van het Culturaanbod is begroot niet toereikend genoeg is om de doelstellingen opgesteld in het eigen Coalitieakkoord te kunnen behalen,¹

Besluit:

beslispunt 1 van het concept-raadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497 lasten en € 311.040.497 baten met een voordelig saldo van € 1.000.000, met dien verstande dat in hoofdstuk 4.2, onder ‘Toelichting op de wijzigingen’ (pagina 151-155) wordt toegevoegd:

Het bedrag dat is gereserveerd voor Kunst en Cultuur in de Programmabegroting van Hilversum voor 2023 te verhogen met € 250.000 ter dekking de toevoeging aan de algemene reserve te verlagen met dit bedrag. Tevens om voor het toekomstig beleid voor 2024 en verder ruimte te geven om bij het vaststellen van het cultuurbeleid een extra verhoging van € 500.000 toe te kennen om al gestelde doelstellingen in Coalitieakkoord en Begroting te kunnen behalen.

En gaat over tot de orde van de dag”.

(Motie M 22-93 van D66, DH, SP en PvdA)

Motie M 22-94 ‘Actueel sportbeleid eerder over de finish’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november, behandelend onderwerp, de Begroting 2023;

overwegende dat:

- sport voor alle Hilversummers toegankelijk moet zijn;
- sport bijdraagt aan de algehele gezondheid en daarmee preventief werkt;
- sport meer positieve maatschappelijke effecten heeft dan gezondheid alleen;
- er een gezamenlijke ambitie is om sport in de stad (verenigingen) te versterken, verenigingen te ondersteunen en sport & bewegen ook in de openbare ruimte te faciliteren;
- de meest actuele nota sport tot 2020 liep en een nieuwe nota pas in 2024 opgeleverd kan worden;

roept het college op:

om al in 2023 te starten met het opstellen van een nieuwe nota Sport & Bewegen, zodat deze gereed kan zijn eind 2023.”

(Motie M 22-94 van D66, de VVD en Hart voor Hilversum)

Mevrouw WESSELINK staat voor kansengelijkheid vanwege de serieus zware tijden voor inwoners. Zij vraagt aandacht voor de jeugd van Hilversum, wil weten waar hun behoeften liggen en wil in elk opzicht Hilversum voor hen een meer aantrekkelijke stad maken om te wonen, te leven en te werken. De vraag is waar knelpunten liggen voor organisaties die moeten samenwerken op het gebied van jeugd en hoe die te verbeteren zijn. Daarnaast is zij benieuwd naar de eigen visie van jongeren daarin, niet alleen binnen het sociaal domein, maar ook als het gaat om onderwijs, wonen en uitgaansgelegenheden. Vandaar dat zij een motie indient over integraal jeugdbeleid.

Motie M 22-91 ‘Plek voor jongeren in de begroting’

“De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelende de Begroting 2023; constaterende dat:

- de begroting stelt dat de gemeente het beleid en activiteiten van de visie op het kind wil gaan implementeren en vertalen;

¹ Ter vergelijking besteden vrijwel alle met Hilversum vergelijkbare gemeentes veel meer aan Kunst- en Cultuur. Zie hiervoor: Rapport Berenschot 2022.

- de vraag naar zowel jeugdhulp, schuldhulpverlening en extra taalonderwijs zijn gestegen;
- er reeds goede koppelingen worden gemaakt binnen beleid voor jeugd, zoals jeugdhulp met onderwijs en onderwijs met aansluiting op de arbeidsmarkt;
- Hilversum geen visie of beleid heeft over hoe wij omgaan met kinderen en jongeren tot 23 jaar (behalve losse beleidsplannen zoals bij jeugdhulp en onderwijs);

overwegende dat:

- kinderen en jongeren een doelgroep zijn die na de coronacrisis wat extra aandacht behoeven;
- kinderen en jongeren een groot deel van de Hilversumse bevolking zijn;
- gespreken van integraal jeugdbeleid een kans is voor de gemeenteraad om met elkaar in gesprek te gaan over welke kansen wij kunnen creëren voor jonge mensen in de stad;
- een integrale visie en beleid kunnen bijdragen aan de rol van jeugdigen binnen de gemeente, en samenwerking tussen organisaties kan versterken;
- het een kans is om na te denken over jeugd niet alleen in de zin van het sociale domein, maar ook over welke behoeften er liggen bij jongeren als het gaat om hun leefruimte en behoeften bij bijvoorbeeld wonen, openbare ruimte en activiteiten.

draagt het college op:

- in 2023 integraal jeugdbeleid op te stellen;
 - o bij het opstellen alle beleidsvelden mee te nemen;
 - o bij het opstellen in gesprek te gaan met jongeren tot 23 jaar (bijvoorbeeld in de vorm van een panel), om hun behoeften te peilen en mee te kunnen nemen;
 - o te kijken naar knelpunten, waar samenwerking van organisaties verbeterd kan worden ten behoeve van beleid voor jeugd;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 22-91 van D66)

Zij koppelt daarna kansengelijkheid aan duurzaamheid. Mensen die in een woning met label G wonen voelen zich behoorlijk in de aap gelogeed. Haar collega Van den Brink heeft daarover een motie opgesteld.

Motie M 22-98 ‘Duurzame prestatieafspraken’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelend de Programmabegroting 2023;

overwegende dat:

- de energietransitie vraagt om een versnelling om de doelstellingen te kunnen halen;
- de oorlog in Oekraïne heeft geleid tot een enorme stijging van de gas- en elektriciteitskosten;
- Hilversum een groot aantal corporatiewoningen kent, waarbij de corporatie verantwoordelijk is voor de verduurzaming van de woning;
- huurders van corporatie woningen hierdoor zelf relatief weinig kunnen doen aan het verduurzamen van hun woning;

voorts overwegende dat:

- het tot op heden niet gelukt is om tot nieuwe prestatieafspraken te komen;
- ambities uit de woonvisie alleen spreken over het gemiddelde energielabel van de sociale huurvoorraad;
- nieuw te bouwen woningen volgens het bouwbesluit duurzaam moeten zijn, en hierdoor het gemiddelde energielabel automatisch verbetert;
- de noodzaak voor woningcorporaties om woningen met slechtere energielabels te verduurzamen hierdoor minder zou kunnen worden;
- landelijk met woningcorporaties is afgesproken dat uiterlijk in 2028 alle woningen minimaal energielabel D of beter hebben;
- niet de landelijke overheid, maar gemeenten verantwoordelijk zijn om de corporaties, waarmee zij afspraken maken, ook aan die prestatieafspraken te houden;

- concrete prestatieafspraken beter controleerbaar zijn, waarmee het eerder zichtbaar wordt wanneer afspraken niet voldoende worden uitgevoerd;
 - toezegging T22/311 geen concrete invulling van de te maken (sub)afspraken geeft, roept het college op om:
 - in de nieuwe (sub)prestatieafspraken energielabel D als minimum voor de gehele sociale huurvoorraad in 2028 te verankeren;
 - in de afspraken te specificeren welk tempo per jaar vereist is (bijvoorbeeld in aantal woningen of labelstappen per jaar);
 - in de nieuwe prestatieafspraken aan te sturen op het zo snel mogelijk aanpakken van woningen met label E of lager;
 - de gemeenteraad op de hoogte te houden van de voortgang van de gesprekken met woningcorporaties;
- en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 22-98 van D66)

Tot slot dient zij samen met de PvdA, Hart voor Hilversum, GroenLinks en het CDA een amendement over menstruatiearmoede in.

Amendement A22-92 ‘Menstruatiearmoede, bloedserieus’

“De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelende de Begroting 2023; constaterende dat:

- niet ieder huishouden op dit moment de financiële middelen heeft om rond te komen;
 - voor sommige (ook jonge) vrouwelijke inwoners daarom het aanschaffen van menstruatieproducten geen prioriteit meer heeft en deze daardoor soms thuis niet aanwezig zijn;
 - er nog geen landelijk beleid is opgesteld ten aanzien van menstruatiearmoede;
 - steeds meer gemeenten dit probleem zien en daarom beleid opstellen;
 - de voedselbank in onze regio op dit moment alleen een uitgiftepunt heeft in Huizen;
- overwegende dat:

- in de huidige economische situaties alle kleine beetjes helpen;
- het van belang is vanuit hygiënisch oogpunt dat (jonge) vrouwen over goede producten beschikken tijdens hun menstruatie;
- menstruatie(armoede) vaak onbesproken blijft vanwege schaamte;

besluit:

beslispunt 1 van het concepttraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000,-, met dien verstande dat in hoofdstuk 4.2, onder 'Toelichting op de wijzigingen' (pagina 151-155) wordt toegevoegd: In 2023 wordt een bedrag van € 15.000,- vrijgemaakt vanuit de algemene middelen om menstruatieproducten beschikbaar te stellen bij verschillende uitgiftepunten, zoals de voedselbank, buurtcentra, andere semioverheidsinstellingen en waar nodig op scholen. In samenwerking met het armoedefonds. Hierbij wordt, naast de reguliere menstruatieproducten ook gekeken naar eventuele behoefte aan duurzame producten zoals menstruatiecups, die meermaals kunnen worden gebruikt.”
(Amendement A 22-92 van D66, de PvdA, Hart voor Hilversum, GroenLinks, het CDA en de VVD)

De heer FENNEMA verwacht dat de komende tijd nog wel even pittig zal blijven. Hilversum staat voor uitdagingen, zoals krapte op de arbeids- en huizenmarkt, de opvang van statushouders, asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen, de stikstofproblematiek en de energietransitie. Ondernemers hebben ondanks veel hulp een enorme klap te verwerken gehad tijdens corona. Toen er licht aan het einde van de tunnel was kostte de benzine € 2,30 per liter en liep de gasprijs op van € 20,- naar € 300,- per megawattuur. Juist

die ondernemers zorgen, over de gehele breedte voor werkgelegenheid in Hilversum en zorgen daarmee voor economische groei en voorspoed in de stad. Het belang van die ondernemers kan hij niet genoeg onderstrepen en daarom is het belangrijk in 2023 aan de slag te gaan met bedrijvenpark Zuidwest, de Gijsbrecht van Amstelstraat, het Arenapark en andere zaken die in de begroting staan.

Bij bedrijvigheid hoort ook mobiliteit. De gemeente gaat werken aan een nieuw parkeerbeleid en uitvoering geven aan de mobiliteitsvisie. Er wordt verdergegaan met de fietsersbrug langs het viaduct om de opstoppen op de Johannes Geradtsweg te lijf te gaan. Ook wordt onderzocht of de onderdoorgang op de Naarderstraat kan worden uitgediept. Hilversum heeft die mobiliteit zijns inziens heel erg hard nodig.

De roep om aandacht voor de fiets is terecht en daar staat hij ook achter. Het is goed fietsen in Hilversum volgens de eigen inwoners, maar zij geven de gemeente een onvoldoende als het gaat om de autobereikbaarheid. Die vinden inwoners ook belangrijk. Bereikbaarheid is ook voorwaardelijk voor ondernemers. Daarom roept hij op niet te veel aan wensdenken te doen. Heel veel mensen zijn afhankelijk van de auto voor het verdienen van hun boterham.

De heer DEEN vraagt aan welk type mobiliteit de VVD de voorkeur geeft.

De heer FENNEMA verwijst daarvoor naar keuzen in de mobiliteitsvisie, waarin de auto gelukkig een plek heeft. Zijn politieke mening is dat er in het raadhuis te makkelijk over de auto heen wordt gestapt, terwijl daarvan veel mensen afhankelijk zijn. Daarom kan men de auto niet wegvakken.

De heer DEEN informeert of de VVD wel kan instemmen met het principe van een autoluwe binnenstad.

De heer FENNEMA antwoordt dat Hilversum op twee straten na al een autoluwe binnenstad kent.

De heer DEEN verschilt daarover met de heer Fennema van mening.

De heer FENNEMA breekt vervolgens een lans voor het verbinden van sport en bewegen met welzijn. Preventie is namelijk van groot belang, evenals het bestrijden van eenzaamheid en het bieden van structuur aan jongeren. Daarom dient de VVD motie M 22-94 mede in, teneinde in 2023 al met een nota sport en bewegen te komen.

In 2023 zal ook ondermijning worden aangepakt, maar daarbij ontbreekt het een beetje aan de preventieve aanpak van ondermijning onder de jongeren door de weerbaarheid van jongeren op dit onderwerp te vergroten. Voorlichting is belangrijk in het kader van preventie van jeugdcriminaliteit. Daartoe dient zijn collega Zeeuw van der Laan amendement A 22-97 in.

Amendement A 22-97 'Voorlichting over het weerbaar maken van jeugd tegen ondermijning'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelende de Programmabegroting 2023;

overwegende dat:

- het coalitieakkoord spreekt over het belang van een integrale aanpak met betrekking tot ondermijning;
- de programmabegroting spreekt over het 'opstellen en uitvoering geven aan het Actieplan Ondermijning';
- in het plan van aanpak 2019-2022 niets staat over jeugd en ondermijning;
- het Plan van aanpak ondermijning 2023-2024 nog niet gereed is;
- het van belang is om bij de aanpak van ondermijning te beginnen met aandacht voor de jonge aanwas en zodoende aan de voorkant van ondermijnende criminaliteit te komen;
- online criminaliteit een steeds groter aandeel heeft;
- de jongeren door drugscriminelen geronseld worden op alle scholen, van mbo tot vwo;
- drugscriminaliteit onder jongeren een maatschappelijk probleem is en vraagt om aanpak van preventie en repressie, waarbij de preventie in de vorm van juiste en tijdige voorlichting een belangrijke pijler is;
- er op 7 november een eerste les heeft plaatsgevonden op het mbo waarin een start gemaakt is met de voorlichting over de wereld achter de drugs, ondermijnende criminaliteit en criminele uitbuiting;
- deze les zichtbaar veel impact had op de jongeren;
- deze lessen onder de jeugd veel bijdragen aan bewustwording over ondermijning,

spreekt uit dat:

- het belang van aanpak van ondermijning groot is;
- het belang van voorlichting over ondermijning onder jongeren groot is;
- het belang van intensiveren van deze voorlichting groot is;
- voorlichting over ondermijning bijdraagt aan preventie van (digitale) jeugdcriminaliteit;
- een voorlichtingsprogramma over ondermijning dat zich specifiek richt op het weerbaar maken van jongeren tegen ondermijning van groot belang is in de aanpak van ondermijning;

besluit:

beslispunt 1 van het concepttraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000,-, met dien verstande dat op pagina 56 van de programmabegroting onder 'concreet gaan we aan de slag met 'een additioneel punt wordt toegevoegd:

‘Het intensiveren van het voorlichtingsprogramma dat zich specifiek richt op het weerbaar maken van jongeren tegen ondermijning.’”

(Amendement A 22-97 van de VVD, de PvdA, D66, het CDA, GroenLinks en Democraten Hilversum)

Ook wil de VVD dat er meer werk wordt gemaakt van handhaving tegen verkeershufters, waaronder dubbel geparkeerde SUV's, vrachtauto's die in de spits op de ring parkeren en gevaarlijk parkeer- en rijgedrag bij scholen en sportclubs, evenals gepimpte auto's met open uitlaten die avondenlang rondjes over de Centrumring rijden.

De heer DEEN valt het op dat deze verkeershufters in auto's lijken te rijden.

De heer FENNEMA wil deze autorijders aanpakken, waarvoor wel nauwe samenwerking met de politie nodig is. Hij hoopt dan ook dat de burgemeester en de wethouder Verkeer deze samenwerking opzoeken en verder uitbouwen. Er is een nieuwe woonvisie waaraan nog uitvoering te geven is. Dat betekent bouwen voor de buurt om doorstroming op gang te krijgen. Dat betekent ook bouwen voor ouderen, zodat zij verhuizen en een eengezinswoning achterlaten.

In Hilversum moet verder de focus liggen op isoleren en het doorgaan met de regionale energiestrategie, terwijl de VVD overigens geen windmolens wil, ook omdat er nog veel betere alternatieven zijn die het uitzoeken waard zijn, zoals geothermie. Gelukkig gaat het college daarmee het komend jaar aan de slag.

Hilversum kan trots zijn op en gerust zijn met de voorliggende begroting en de financiële situatie. Door solide beleid is orde op zaken gesteld en groeien de reserves de komende jaren flink. Ook helpt het dat het gemeentefonds eindelijk recht doet aan de centrumfunctie van Hilversum. Dat is ook nodig in verband met veel te realiseren plannen waarbij Hilversummers baat hebben. Veel ambities uit het coalitieakkoord komen terug in de begroting, de woonlasten dalen voor inwoners en de hondenbelasting wordt afgeschaft. Wel maakt hij zich zorgen over de personele capaciteit, maar hij vertrouwt erop dat het college de mooie plannen in de begroting goed kan uitvoeren.

De heer VONK werd vorige week blij van de in de commissievergadering gehoorde pluspunten, maar Hilversum is er nog niet. De SP dient daarom een aantal moties en amendementen in, die voor Hilversummers echt het verschil kunnen maken.

De begroting staat vol met ambities, waarvoor veel personeel nodig is, waarover de SP zich ernstige zorgen maakt. Het college zou moeten beginnen met wat echt belangrijk is, namelijk zorgen dat inwoners rond kunnen komen en zorgen wat het wettelijk moet doen. Pas daarna zou men kunnen gaan kijken naar mooie en grote projecten in de openbare ruimte. De mensen en het armoedebeleid moeten eerst komen en niet de stenen. De SP heeft concrete plannen om de crises op een zo goed mogelijke manier het hoofd te bieden. Hij dient een eerste amendement in over gratis busvervoer.

Amendement A 22-85 '60+, gratis met de bus'

De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelend agendapunt 9, Programmabegroting 2023;

overwegende dat:

- we in verband met de klimaatverandering het openbaar vervoer moeten stimuleren;
- het kan helpen ouderen uit hun isolement te halen door gratis openbaar vervoer aan te bieden;
- ouderen vaker vallen op de fiets en de bus dus een goed alternatief kan zijn;¹
- het stimuleren van openbaar vervoer de parkeerdruk in Hilversum kan verlichten;

spreekt uit dat:

- vele ouderen veel last hebben van de inflatie;²
- gratis openbaar vervoer bijdraagt aan kostenverlaging;

besluit:

- beslispunt 1 van het conceptraadbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:
 1. De programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000,- met dien verstande dat op pagina 19 van de programmabegroting onder 'concreet gaan we aan de slag met' 'Realiseren gratis busvervoer voor 75+-ers' wordt vervangen door 'Realiseren gratis busvervoer voor 60+-ers'; de dekking hiervoor te halen uit de opbrengsten parkeergelden.

(Amendement A 22-85 van de SP

De heer FENNEMA stelt dat je in armoedebelid niet kunt wonen en je daarvoor ook stenen nodig hebt.

De heer VONK bedoelt met 'stenen' grote projecten, terwijl er mensen zijn die hun energierekening niet kunnen betalen.

De heer FENNEMA hoorde de suggestie van de heer Vonk dat de basis niet op orde is en daagt hem uit om daarvan een voorbeeld te noemen.

De heer VONK geeft het voorbeeld dat er in Hilversum mensen zijn die recht hebben op huishoudelijke hulp, aan welke kerntaak de gemeente echter niet kan voldoen. Dat wil hij eerst voor elkaar krijgen en daarna pas kijken naar heel grote plannen.

De heer FENNEMA is het daarmee eens, maar dan zou men nog niet moeten stoppen met projecten, omdat er dan straks te weinig woningen zullen zijn.

De heer VONK is ook voor het benutten van kansen voor het realiseren van meer woningen.

In Amsterdam heeft de Kroonenberg-groep gratis busvervoer geregeld voor bewoners. Daarom geeft hij de tip aan het college om met de Kroonenberg-groep te gaan praten die deze actie misschien ook wel in Hilversum wil uitvoeren.

Mevrouw REDMEIJER vraagt of de heer Vonk weet wat de kosten zijn van gratis openbaar vervoer.

De heer VONK had het liefst gratis openbaar vervoer voor iedereen gezien. Als dekking voor het gratis openbaar vervoer heeft de SP het positieve saldo van de parkeergelden voorgesteld. Het gaat om € 1,6 miljoen of € 1,7 miljoen, waarvoor men heel wat mensen met de bus mee kan sturen.

Zijn volgende motie gaat over het invoeren van een buurtenergiesysteem.

Motie M 22-86 'Invoering Buurt Energie Systeem'

"De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelend agendapunt 9, Programmabegroting 2023;

¹ <https://nos.nl/gtikel/2355841-ouderen-verongelukken-vaker-op-de-fiets>

² <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3454513&ouderen-keihard-geraakt-door-de-inflatie-moetik-op-miin-oude-daag-weer-in-de-kou-qaan-zitten>

constaterende dat:

- we als overheid de regie kwijt zijn over de energielevering;
- er in Nederland al een aantal energieleveranciers failliet is gegaan;¹
- er in Hilversum al initiatieven zijn om van het aardgas af te gaan;
- we in 2040 in Hilversum van het aardgas af willen zijn;
- in de Transitievisie Warmte al de kans aan inwoners wordt geboden initiatieven te nemen voor buurtenergiesystemen;
- in de Transitievisie Warmte de keuze is gemaakt om vanuit de gemeente geen transitie naar alternatieve energiebronnen te initiëren;

overwegende dat:

- de verduurzaming van ons energiesysteem alleen succesvol kan zijn als gelijktijdig gezorgd wordt voor vormen waarmee energie kan worden opgewekt en opgeslagen;
- er landelijk steeds meer mogelijkheden zijn en ontwikkeld worden om energie (elektra en warmte) economisch en milieutechnisch verantwoord op te wekken en op te slaan (b.v. geothermie, zonnepanelen, zoutbatterijen, seizoensgebonden buurtopslag middels warmtebuffering etc.);
- het oprichten van buurtenergiesystemen bijdraagt aan verminderde afhankelijkheid van aardgas;
- een buurtenergiesysteem zorgt voor meer zeggenschap over energielevering voor gemeente én inwoners;
- we in de regio achterlopen met het opwekken van groene stroom;²

roept het college op:

in afwijking van de gemaakte afspraken in de Transitievisie Warmte een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van het ontwikkelen van buurtenergiesystemen en daarbij te kijken naar eventuele te verkrijgen subsidies van het Rijk.

Toelichting:

Onder andere in Nijmegen is er al een buurenergiesysteem. Wat is een buurtenergiesysteem?

Bewoners verrichtten daar in 2020 en 2021 samen met professionals onderzoek naar de techniek, financiën en hoe zeggenschap te kunnen krijgen, hebben en houden in de toekomst.

Uniek aan het buurtenergiesysteem, als het er komt, is dat het van de bewoners zelf wordt. Het buurtenergiesysteem wordt zo het kloppend hart van de buurt. Een buurt waar niemand in de kou staat en iedereen mee mag doen. Duurzaam en sociaal: hét kan het buurtenergie systeem worden in de buurten van Hilversum.

Buurt Energie Systeem - Hengstdal - Mijn wijk aardgasvrij - Nijmegen Aardgasvrij
(Motie M 22-86 van de SP, D66, de PvdA en de ChristenUnie)

Deze motie helpt om in rap tempo van het aardgas te gaan. De regio loopt nog flink achter bij het opwekken van groene energie. Hij wil inzetten op energiesystemen die geen eigendom zijn van grote energiebedrijven, zoals in Nijmegen, waar inwoners kunnen deelnemen in hun eigen energiebedrijf.

Verder pleit de SP voor minimaregelingen, frisse scholen, verhoging van de activeringsbijdrage en het minimumloon, waarover zijn laatste motie gaat.

Motie M 22-101 'Minimumloon van € 14,- voor iedereen die werkt voor of in opdracht van de gemeente'

"De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, ter bespreking van de Begroting 2023-2026 van de gemeente Hilversum
constaterende dat:

¹ <https://radar.avrotros.nl/nieuws/item/zeven-energieleveranciers-failliet-gegaan-in-2021>

² Hopeloos achterlopen met groene stroom. Regio Gooi en Vecht moet tempo 'ten minste verdubbelen' (Gooieneemlander.nl)

1. in de nieuwe cao, dat de VNG heeft afgesloten met de FNV Overheid, CNV Overheid en CMHF, vanaf januari 2022 een minimumloon van € 14,- bruto per uur geldt en dat dit gaat gelden voor alle medewerkers in dienst van de gemeente;
2. dit niet geldt voor medewerkers die (extern) worden ingehuurd of werken bij een organisatie die werkt in opdracht van de gemeente;
3. Brussel inmiddels een minimumloon van € 14,- adviseert;

overwegende dat:

1. een minimumloon van € 14,- noodzakelijk is om rond te komen;
2. dit ook voor andere medewerkers nagestreefd moet worden;
3. dit extra kosten en mogelijk risico's met zich meebrengt voor de gemeente Hilversum;
4. verschillende gemeenten het beleid minimumloon € 14,- al hanteren;
5. een hoger loon bijvoorbeeld in de thuiszorg (huishoudelijke hulp), Tomin en bij het Wmo-vervoer zou kunnen bijdragen aan het aantrekken van meer personeel;

verzoekt het college:

de raad voor de kadernota een voorstel te doen hoe bij verbonden partijen en/of organisaties, die werken in opdracht van de gemeente, een minimaal uurloon van € 14,- vanaf de laagst betaalde functie als uitgangspunt kan worden gehanteerd en hoe hierbij leidend kan zijn dat dit ook daadwerkelijk een (netto) verbetering betekent voor de betreffende werknemers.”

(Motie M 22-101 van de SP, de PvdA en BVNL)

Als zoveel partijen het armoedebeleid belangrijk vinden is het volgens hem heel slecht dat pas in het derde kwartaal op de agenda te zetten. Hij wil die behandeling naar het eerste kwartaal halen.

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, ter bespreking van de Begroting 2023-2026 van de gemeente Hilversum;

constaterende dat:

1. bekend is dat (werkende) armoede toeneemt;
2. meerdere fracties in de gemeenteraad hoge prioriteit aan armoedebeleid willen geven;
3. een evaluatie van het armoedebeleid op de prioriteitenagenda gepland staat in Q1 2023. De behandeling van een concreet voorstel (bv de invulling van het begrote miljoen) echter niet;
4. het nodig is, want de noden zijn hoog en lopen op, om vroeg in 2023 met elkaar te beslissen over maatregelen waar we mensen zo snel mogelijk mee kunnen steunen;

draagt het college op:

hoge prioriteit te geven aan het gesprek en besluitvorming met de gemeenteraad over armoede en daarom het armoede te agenderen in Q1 2023.”

(Motie M 22-102 van de SP, de PvdA en de ChristenUnie)

De heer STREUTKER was afgelopen zaterdag 5 november aanwezig bij het landelijke CDA-congres in Nijkerk, waar hij Wopke Hoekstra een warm pleidooi zag houden voor een betere samenleving en voor meer ‘samen’: samenwerken, samen bruggen bouwen en samen oplossingen vinden. Dat zit in het dna van mensen. Hij gelooft in de democratie, waarin men naar elkaar luistert, waarbij men afspraken maakt die voor iedereen goed zijn. Het gaat om solidariteit, verantwoordelijkheid en gemeenschappelijk belang. Samen is de enige oplossing.

Het CDA is in grote lijnen positief over de keuzes in de Programmabegroting 2023. De vertaling van het coalitieakkoord in concrete begrotingsdoelstellingen leidt tot een herkenbaar profiel, waarin hij veel CDA-wensen gerealiseerd ziet. Hij is blij met de extra aandacht voor het sociaal domein, de verbetering van de minimaregelingen en de aanpak van het college om op verschillende plekken in de stad nieuwe woningen te realiseren.

De financiële positie van de gemeente is uitstekend en de prognose is dat dat ook voor de komende jaren nog het geval zal zijn. Tegelijkertijd zijn er zorgen. Grote bouwopgaven leiden ook tot extra risico's.

De fors stijgende marktrente en de complexe projectbeheersing kunnen tot vertraging en daarmee tot meerkosten leiden. Daarom roept hij het college op om samen met de raad verder invulling te geven aan maatregelen voor risicobeheersing.

De effecten van de Covid-crisis op inwoners, ondernemers en de zorg zijn nog altijd merkbaar en voelbaar. Daar komt ook nog energiecrisis en de hoge inflatie bij. Het CDA ziet een groot contrast tussen de sterke financiën van de gemeente en de financiële druk waarmee gezinnen en ouderen te maken krijgen. Bij het minimabeleid ziet het CDA dan ook grote uitdagingen. Wat het CDA betreft moet de gemeente naar aanvullende maatwerkoplossingen kijken, zoals in de gemeente Huizen. Vandaar dat hij amendement A 22-81 indient.

Amendement A 22-81 'Armoedepreventie'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelende de Programmabegroting 2023;

overwegende dat:

- de voortdurende hoge kerninflatie, gecombineerd met (verwachte) hoge energierekening, en historisch snel oplopende (hypotheek)rentes veel kenmerken heeft om (financiële) onzekerheid en problemen bij inwoners te veroorzaken of vergroten;
- deze gevolgen niet alleen gevoeld zullen worden door minima, maar ook gevoeld zullen worden door een aanzienlijk deel van de werkenden met inkomens boven het minimum;
- het college heeft aangegeven in antwoorden op artikel 41-vragen deze groep inwoners momenteel niet in beeld te hebben. Dit kan gevolgen hebben voor zowel de tijdigheid als geschiktheid van ondersteunende maatregelen voor deze groep mensen;
- financiële onrust bij mensen en gezinnen kan zorgen voor toenemende stress en kan zorgen voor ongezonde en onveilige gezinssituaties;

sprekt uit dat:

- het belang van bestrijding en voorkoming van armoede groot is;
- bestaanszekerheid voor huishoudens in de gemeente Hilversum zou moeten zijn gegarandeerd;
- gegeven de oorzaken van de verwachte problematiek, bestaande regelingen naar verwachting ontoereikend zijn om deze belangen te waarborgen;
- flexibiliteit en maatwerk, in combinatie met coachende ondersteuning, noodzakelijke instrumenten zijn om getroffen huishoudens te ondersteunen;

besluit:

beslispunt 1 van het concepttraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000,- met dien verstande dat op pagina 51 van de programmabegroting onder 'concreet gaan we aan de slag met' een additioneel punt wordt toegevoegd:
'Opzetten van armoedebeleid op maat gericht op voorkoming van armoede gerelateerde problemen, waarbij huishoudens die buiten de huidige ondersteuningsgrenzen (130% van het wettelijk sociaal minimum) vallen (tijdelijke) financiële ondersteuning en adviezen kunnen ontvangen gericht op het voorkomen van betalingsachterstanden en schuldenproblematiek. Bij deze maatwerk aanpak zal de gemeente kijken naar vrij besteedbaar inkomen na vaste lasten in plaats van enkel het inkomen. Dit zal betaald worden uit het voordelig begrotingssaldo.'"

(Amendement A 22-81 van het CDA)

Daarnaast vraagt hij aandacht voor verkeersveiligheid, met name rondom scholen. Het college benoemt in het Uitvoeringsprogramma 2040 de verkeersdoorstroming en het Fietsplan Hilversum. Dat zijn goede plannen, maar verkeersonveiligheid ervaart men ook dichtbij huis. Het CDA vraagt extra maatregelen te nemen om de veiligheid daar voor de meest kwetsbare Hilversummers te verbeteren,

bijvoorbeeld door de fiets te bevorderen of te lopen en snelheidsbeperkende maatregelen rondom scholen en sportclubs te nemen. Hiertoe dient hij amendement A 22-82 in.

Amendement A 22-82 'Verkeersveiligheid rondom scholen en sportverenigingen'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelende de Programmabegroting 2023;

overwegende dat:

- het coalitieakkoord spreekt over het belang van fietsveiligheid rondom scholen;
- de programmabegroting spreekt over het 'Aanpakken van verkeersonveilige situaties met blijvende aandacht voor fietsers, voetgangers, en mindervaliden conform de jaarlijkse 'top 10' en over het aanpakken asociaal verkeersgedrag';
- uit deze overwegingen onvoldoende richting gegeven wordt aan het invullen van fietsveiligheid rondom scholen en sportverenigingen;
- zowel ouders, schoolbesturen als omwonenden van scholen en sportverenigingen hinder ondervinden van verkeersonveilige situaties en/of verkeersonveilig gedrag;
- de gemeente een bijzondere taak heeft extra kwetsbare verkeersdeelnemers (zoals jonge fietsers) voldoende bescherming te bieden;

spreekt uit dat:

- het belang van fietsveiligheid rondom scholen en sportverenigingen groot is;
- het vastleggen van deze specifieke belangen duidelijkheid verschaft richting scholen, ouders en omwonenden;
- asociaal verkeersgedrag rond scholen voor aanvullende overlast en onveilige situaties leidt;
- de aanpak van deze specifieke locaties onvoldoende prioriteit heeft gekregen onder het vigerende top-10 beleid;
- in het nieuwe beleid het halen en brengen van kinderen door ouders vooral met de voeten (lopend of fietsend) moet worden gestimuleerd;
- waar nodig de inrichting van de openbare ruimte aangepast dient te worden.

besluit:

beslispunt 1 van het conceptraadbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000, -met dien verstande dat op pagina 19 van de programmabegroting onder 'concreet gaan we aan de slag met' een additioneel punt wordt toegevoegd:
'Verbeteren van de fietsveiligheid rondom scholen en sportverenigingen, in samenwerking met scholen, sportverenigingen en omwonenden. De aanpak hiervan zal in aanvulling op de huidige jaarlijkse algemene verkeersveiligheid top-10 zijn en daarmee een separaat geormerkt budget toegekend krijgen. Hierbij is speciale aandacht voor de handhaving op parkeeroverlast, asociaal weggebruik en de inrichting van de openbare ruimte.'

(Amendement A 22-82 van het CDA, de VVD, GroenLinks, D66 en Democraten Hilversum)

Vervolgens stipt hij de deelmobiliteit aan. Uit onderzoek in Utrecht en Amsterdam blijkt dat deelscooters in de praktijk niet anders gebruikt worden qua rijafstand dan met deelfietsen het geval is, gemiddeld 1 tot 4 kilometer. Daarover dient hij amendement A 22-83 in.

Amendement A 22-83 'Reguleringsbeleid deelmobiliteit'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelende de Programmabegroting 2023;

overwegende dat:

- Hilversum in eerste instantie blij was met de komst van elektrische deelscooters, omdat elektrisch vervoer veel minder vervuult;
- er inmiddels meerdere aanbieders en daarmee veel deelscooters zijn en deze op vele plekken in de stad verspreid staan, of liggen, op niet gewenste plekken;

- dit als zeer hinderlijk en soms gevaarlijk en onveilig ervaren wordt door bewoners, voetgangers, fietsers, hulpdiensten en andere weggebruikers;

spreekt uit dat:

- uit onderzoek is gebleken dat op deelscooters dezelfde afstand wordt afgelegd als op deelfietsen;
- deelfietsen eenvoudig te plaatsen zijn in de daarvoor bestemde fietsenrekken en daarmee geen extra overlast zullen bezorgen;

besluit:

beslispunt 1 van het conceptraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000,-, met dien verstande dat op pagina 19 van de programmabegroting de zin 'Reguleringsbeleid deelmobiliteit (scooters, deelfietsen, deelauto's)' wordt aangevuld met:
'Dit beleid zal er op gericht zijn het aanbieden van deelscooters niet toe te staan in Hilversum en zal een ondersteunende, stimulerende houding aannemen ten opzichte van (elektrische) deelfietsen''
(Amendement A 22-83 van het CDA)

Mevrouw VAN DROOGE vraagt uitleg over het geormerkte budget in het amendement A 22-82 over verkeersveiligheid.

De heer STREUTKER wil specifiek daarvoor geld beschikbaar maken om te voorkomen dat er geen geld beschikbaar is.

Mevrouw VAN DROOGE stelt vast dat dan oormerking moet plaatsvinden binnen een groter budget, dat ook al is geormerkt.

De heer STREUTKER beaamt dat oormerking dan binnen het verkeersveiligheidsbudget plaatsvindt.

De heer DEEN vraagt of deelscooters een ander type gebruikers kent dan deelfietsen.

De heer STREUTKER blijkt dat niet uit de praktijk, zeker niet als men kijkt naar de afgelegde afstand. Naar de toekomst toe is het CDA voorstander van de inzet op fietsen.

De heer DEEN snapt die inzet en meent dat de heer Streutker ook een hekel aan scooters heeft.

De heer STREUTKER bevestigt dat.

De heer DEEN is enthousiaster over scooters als vorm van deelmobiliteit en denkt dat zowel fietsen als scooters daartoe nuttig kunnen zijn. Utrecht heeft ervoor gekozen scooters helemaal te verbieden. Hij wil echter niet zeggen dat er daarvoor geen markt is.

De heer STREUTKER vraagt de wethouder zo snel mogelijk met de woonzorgvisie aan de slag te gaan, zodat de raad daarover het gesprek kan hebben.

Wat betreft het preventiebeleid vraagt het CDA aandacht voor de stijging van het gebruik van alcohol, sigaretten en drugs onder jongeren. Ondanks het beleid om de leeftijdsgrens op 18 jaar te zetten blijkt dat de Hilversumse jeugd gemakkelijk aan deze producten kan komen via informele netwerken, internet of met steun vanuit huis. Het CDA wil dan ook in samenwerking met scholen, supermarkten, horeca, verenigingen en sportclubs inzetten op gerichte en effectieve handhaving en preventiemaatregelen.

Hij wenst dat de raad en het college samen blijven werken aan de invulling van de nieuwe bestuurscultuur. Samen kan men meer en samen komt men verder. Samen is de enige oplossing, ook in Hilversum.

Mevrouw REMMERS bezocht een expertmeeting, georganiseerd door een aantal raadsleden in het raadhuis. Daarvan heeft zij meegenomen dat men best wat trotser mag zijn op Hilversum en haar inwoners. Politici zouden af en toe duidelijker mogen zijn in het toelichten van onwelgevallige boodschappen. Langs die lijn loopt zij een aantal punten uit de begroting af.

Haar stip op de horizon blijft een duurzaam Hilversum met meer groen, biodiversiteit, zonnepanelen en isoleren. De gedragscomponent is daarbij niet te vergeten, omdat mensen de auto uit moeten en het fietsen en OV-gebruik moeten toenemen. Zij begrijpt dat de auto voor sommigen een

essentieel vervoermiddel is. Het gaat om verantwoordelijkheid nemen voor het klimaat. De aarde warmt heel snel op.

De Hilversum omringende natuur blijft groen, zodat men de hoogte in moet bouwen en er minder ruimte zal zijn voor parkeren en verkeersbewegingen. Deskundigen benadrukken de noodzaak om te bouwen, teneinde cruciale beroepen huisvesting te bieden, evenals voor de betaalbaarheid van voorzieningen en de levendigheid van de stad.

Minder blij is zij met de trage gang van zaken rondom het reeds meer dan twintig jaar braakliggende Circusterrein. Zij verzoekt de wethouder uit te leggen waarom daarin zo weinig schot zit. Woningcorporaties hebben namelijk een plan om daar snel woningen te realiseren.

GroenLinks is trots op het college en de wijze waarop inwoners omgaan met de komst van Oekraïense vluchtelingen. Van die vluchtelingen heeft 72% werk gevonden. Vluchtelingen uit landen als Syrië, Ethiopië en Afghanistan ondervinden enorme beperkingen als het gaat om het betreden van de arbeidsmarkt. Slechts 50% heeft na zes jaar werk gevonden. Dat probleem behoeft antwoord vanuit Den Haag. Premier Rutte heeft aangekondigd te onderzoeken welke maatregelen te nemen zijn op de instroom te beperken. Dat kan volgens haar niet. Volgens GroenLinks moeten vluchtelingen altijd op een veilige plek in Nederland kunnen blijven rekenen. Arbeidsbeperkingen voor hen zouden zo snel mogelijk moeten verdwijnen. Dat vergroot het draagvlak voor nieuwe Nederlanders en het individuele geluk van de statushouders.

Hilversum moet ook rekening houden met meer nieuwe inwoners. Voor 2023 worden 200.000 immigranten verwacht, grotendeels uit de Europese Unie. Een ander deel betreft zeer gewenste kenniswerkers. Er worden 50.000 immigranten verwacht, omdat er wereldwijd meer dan ooit vluchtelingen zijn, meer dan 100 miljoen. Zij wil samen blijven zorgen voor goede opvang. De komst van nieuwe Hilversummers betekent ook druk op eerstelijns voorzieningen. Zij kijkt uit naar de nota over welzijn en zorg, waarvan volgens haar hoofdstuk 1 te wijden is aan het aantrekkelijk maken van het vestigingsklimaat voor eerstelijns werkers: artsen, tandartsen en fysiotherapeuten. .

Mevrouw VERWEIJ vraagt of GroenLinks met haar wil bepleiten zeer ruim aandacht aan taalonderwijs te geven.

Mevrouw REMMERS is het daarmee eens, omdat de laaggeletterdheid van 15-jarigen haar buitengewoon treurig stemt. Statushouders betreden de arbeidsmarkt slecht, omdat zij worden verplicht tot een driejarig inburgeringstraject in welke periode zij niet mogen werken. Zij denkt dat duale trajecten met het leren van de taal op de werkvloer uitstekend zijn.

Zij is blij met het reserveren van € 1 miljoen voor het lenigen van acute noden. Het college heeft de afgelopen coronaperiode laten zien snel te kunnen schakelen. Minder tevreden is zij over het niet terugdringen van het aantal bewindvoerders. Zij pleit evenals de Adviesraad sociaal domein nogmaals voor het terugdringen van het aantal bewindvoeringen door schuldpreventie, bemiddeling en betaling van vaste lasten in eigen hand te nemen. Bij schuldhulp is er nog te weinig voortgang, terwijl het verlamme effect van schulden op individuen bekend is. Graag ziet zij een reflectie en inhaalslag van het college hierop. Er is een budget in de begroting verwerkt voor 2,5 fte. Zij is blij met de uitbreiding. Dat budget is echter geen garantie die mensen ook te vinden. Graag ontvangt zij een voorstel of raadsinformatiebrief over de wijze waarop mensen aan de gemeente te binden zijn en welke nieuwe doelgroepen het college wil aansporen om bij de gemeente te komen werken.

Het college hanteert een index op de bouwkosten van onderwijsgebouwen van 13%, wat volgens haar onvoldoende is, omdat daarmee de doelstelling van duurzaamheid absoluut niet te realiseren is. Vandaar dat zij het college vraagt om in december 2022 terug te komen naar de raad met het verslag van het op overeenstemming gericht overleg met de schoolbesturen. Daarover dient zij de volgende motie in:

Motie M 22-96 'Bouw voor een duurzaam leerklimaat'

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 9 november 2022, behandelende de Begroting 2023; constaterende dat:

- er een forse financiële uitdaging ligt op het uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) om onderwijsgebouwen te vernieuwen en/of te verduurzamen;
- in het vastgestelde IHP 2020-2035 onze ambities zijn vastgesteld;

- het college de ramingen van de budgetten voor de uitvoering van het IHP voor 2023 verhoogt met 13,5 %;
- het college bij de uitvoering van het IHP beheersing van de kosten voorop stelt en uitgaat van het uitgangspunt "sober en "doelmatig;
- het uitgangspunt "duurzaamheid" blijkbaar vervallen is;
- andere gemeenten reeds een index van 30 % hanteren, en dat — ondanks deze verhoging — projecten niet uitgevoerd kunnen worden als gevolg van de spanning op de bouwmarkt, zowel ten aanzien van materialen als menskracht;

voorts overwegend dat:

- het met deze uitgangspunten onontkoombaar is dat er keuzes gemaakt zullen moeten worden over ofwel temporisering van projecten of versobering van de uitvoering;
 - daartoe Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd dient te worden met de schoolbesturen;
 - de gemeenteraad de uitvoering van het IHP binnen de bestaande budgetten heeft gemandateerd aan het college;
 - het van belang is dat leerlingen in een schoolgebouw met een gezond leerklimaat les krijgen;
- draagt het college op:

- de uitkomsten van het OOGO uiterlijk in december 2022 met de gemeenteraad te delen, voordat er projecten in 2023 worden gestart;
- de afwegingen die geleid hebben tot keuzes (zie bovenstaande beheersing van de kosten) met de raad te delen;
- daarbij duidelijk aan te geven welke projecten niet binnen de budgetten gerealiseerd kunnen worden;
- een alternatief aan te bieden in de vorm van aanvullende financiering voor de realisatie van het IHP conform de huidige vastgestelde prioritering;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 22-96 van GroenLinks en D66)

Veel gaat er goed. Met de middelen uit de begroting kan het college in 2023 verder werken aan een sociaal en inwonertal groeiend Hilversum. Veel mensen wonen graag in Hilversum, maar zij klagen over het vaststaande verkeer. De oplossingen zijn onder andere de auto uit gaan, gaan fietsen, wandelen en het versterken van het openbaar vervoer. Dat betekent dat nog meer de nadruk zal moeten worden gelegd op meer 30 km-wegen, tot en met de buitenring.

De heer EERENBERG was ook op de expertmeeting in de raadzaal waaruit bleek dat de raadsleden niet zo goed zijn in het formuleren hun probleemstellingen. Hij vraagt wat GroenLinks daarvoor als oplossing heeft.

Mevrouw REMMERS vernam ook dat de vraagstelling door de experts als verkeerd werd beschouwd. Gevraagd is of Hilversum moet groeien om voorzieningen te behouden. Experts stelden toen dat bij niet bouwen de gemeente vergrijst, zodat er geen basisscholen meer nodig zijn, die dan ook niet bekostigd hoeven te worden. Als de bevolking wijzigt zul je dus ook voor andere voorzieningen moeten zorgen. Experts zeiden ook eens naar regionale voorzieningen te kijken, zoals de vele theateervoorzieningen in de buurt van Hilversum. Alle experts zeiden wel dat Hilversum moet bouwen.

Mevrouw DURLACHER stelt dat het aanhouden van een maximumsnelheid van 30 km per uur op de buitenring ook van invloed is op de hulpdiensten, wat haar niet wenselijk lijkt.

Mevrouw REMMERS stelt dat men met 30 km per uur in elk geval doorrijdt, wat beter is dan steeds remmen en optrekken.

De heer DEEN vraagt waarom GroenLinks kiest voor minder woningen op het Arenapark. Hij heeft in de begroting gelezen dat er op het Arenapark minder ambitie op wonen komt.

Mevrouw REMMERS stelt voor daarover te praten als het college met een daadwerkelijk voorstel over het Arenapark komt.

Mevrouw KALK constateert dat de begroting er op het eerste gezicht best goed uitziet. Ambities kunnen worden waargemaakt, er zijn geen grote bezuinigingen nodig en de hondenbelasting wordt afgeschaft. Dat is echter slechts een deel van het verhaal. Er is ook nog de kwestie van het gebrek aan solidariteit en de steeds grotere tweedeling. Er zijn mensen die steeds moeilijker rondkomen of te maken hebben met kinderen op een wachtlijst voor jeugdzorg. Er is ook tweedeling in wijken. Er zijn straten waarin gaten vallen en met zeven soorten wegprofiel. De geluidsoverlast neemt toe, omdat het college de geluidsnorm weer eens heeft opgeschroefd.

De woningnood is er nog steeds en is immens groot voor starters en mensen met een kleine beurs. Het bevreemdt haar daarom dat het college nog steeds geen werk heeft gemaakt van de opkoopbescherming, die al lang ingevoerd had kunnen worden. Het is ook raar dat er al drie jaar geen prestatieafspraken met woningcorporaties zijn gemaakt. Ondertussen worden sociale huurwoningen nog steeds verkocht. Afspraken over het isoleren van de bestaande woningvoorraad worden niet gemaakt, terwijl het college zich verschuilt achter de 27% sociale huurwoningen uit het coalitieakkoord. Die 27% is een percentage van voor de woningnood en voordat de prijzen de pan uit vlogen. De PvdA vindt het ongehoord dat de gemeente Hilversum al drie jaar geen afspraken heeft gemaakt met woningcorporaties, terwijl de woningcrisis nog steeds toeneemt. Daarom roept zij het college op tot actie en het voorkomen van het maar blijven verkopen van sociale woningen. Ook is actie gewenst om de opkoopbescherming in te voeren en de illegale verhuur te voorkomen. Daartoe dient zij amendement A 22-87 in.

Amendement A 22-87 'Toezichthouder illegale kamerverhuur/bewoning'

"De nood op de woningmarkt is groot. Om deze te lenigen moeten er 900.000 woningen bijgebouwd worden in Nederland. Een beperkt deel van deze woningen komt in Hilversum en moet nog worden gebouwd. Ondertussen is de nood groot, ook in Hilversum.

De laatste jaren zijn veel woningen gebruikt als middel om snel geld mee te verdienen, huisjesmelkers, beleggers, particulieren kochten vastgoed om te verhuren. Veel panden zijn legaal of illegaal gesplitst in meerdere panden en meervoudige bewoning is aan de orde van de dag. Mensen die geen of moeilijk toegang hebben tot de reguliere verhuur of andere delen van de woningmarkt zijn hier de dupe van. Denk aan arbeidsmigranten die met velen een woning delen, mensen die hun huis zijn uitgezet, mensen die vluchten uit een gewelddadige relatie. En dit heeft ook gevolgen voor de veiligheid in wijken, voor de sociale cohesie en voor de aantrekkelijkheid van het wonen in die delen van Hilversum waar dit probleem aan de orde van de dag.

Toezicht en handhaving hierop is nodig. Op dit moment is er onvoldoende capaciteit. Daarom stellen wij voor de capaciteit uit te breiden met een toezichthouder illegale kamerverhuur.

De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op woensdag 9 november 2022, behandelend agendapunt 9 Programmabegroting 2023;

overwegende dat:

- de woningnood met name kwetsbare inwoners treft;
- de woningnood meerdere gevolgen heeft waaronder overtredingen zoals illegale kamerverhuur en meervoudige bewoning;
- de ambtelijke capaciteit om dit doeltreffend aan te pakken niet voldoende is;
- deze overtredingen meerdere ongewenste effecten hebben op de veiligheid(sbeleving) en sociale cohesie;

constaterende dat:

- de aanpak van woonfraude noodzakelijk is om de leefbaarheid te verbeteren;
- hiervoor meer oren en ogen nodig zijn die overtredingen opsporen, nader onderzoek doen (op papier en ter plekke), en verrassingscontroles uitvoeren;
- in deze aanpak samen gewerkt kan worden met corporaties, bewonersorganisaties, particuliere verhuurders enz.;
- deze aanpak kan worden verricht vanuit Toezicht en Handhaving;

besluit:

beslispunt 1 van het conceptradsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000,- met dien verstande dat op pagina 12/13 onder 'Concreet gaan we aan de slag met' een bullet wordt toegevoegd, luidende: 'binnen de geplande uitbreiding van de formatie in 2023 wordt ruimte gemaakt voor een toezichthouder illegale kamerverhuur/bewoning''';
(Amendement A 22-87 van de PvdA en de SP)

De PvdA is voor bouwen vanwege de woningnood en vindt het prima dat ontwikkeling van het Circusterrein niet meer uitgesteld wordt. De gemeente kan alle grote projecten financieel aan, maar wel onder de vooraarde van de huidige grondprijzen. De prijs voor grondgebonden sociale huurwoningen is tweemaal zo hoog als voor andere doelgroepen. In de nieuwe projecten is er dus geen ruimte voor jonge gezinnen met weinig geld. Dat vindt zij jammer.

Gelukkig is in de begroting de belofte waargemaakt om de grens voor inkomensondersteuning te verhogen naar 130% van het wettelijk sociaal minimum. De vraag is hoe structureel die verhoging is, gezien de meerjarenraming.

In een vorige raadsvergadering diende de PvdA een motie in over een noodfonds voor inwoners die door de gestegen energieprijzen in nood zijn gekomen. Ondertussen heeft het Rijk maatregelen genomen en geldt er voor 2023 een energieplafond. Maar daarmee zijn niet voor iedereen alle problemen de wereld uit, zoals chronisch zieken of mensen die in het afgelopen jaar al te maken hadden met enorme kostenstijgingen door de energierekening. Ook valt te denken aan sportclubs, verenigingen en buurthuizen. Zij wil die mensen, verenigingen en organisaties helpen, met name die groepen die ondanks alle regelingen tussen wal en schip vallen. Daartoe dient zij amendement A 22-89 in.

Amendement A 22-89 'Instellen noodfonds breed'

“Op dit moment hebben onze inwoners te maken met hoge inflatie, prijsstijgingen en oplopende energieprijzen. De mate waarin inwoners hierdoor worden geraakt verschilt sterk en hangt af van hoe energiezuinig je huis is, hoe lang het energiecontract nog vaststaat en hoe financieel weerbaar je bent. Uit verschillende signalen blijkt dat steeds meer inwoners in ons dorp de kosten voor de primaire lasten (wonen) niet altijd meer kunnen opbrengen. Wij maken ons hierover zorgen. Het hoort in Hilversum een uitgangspunt te zijn dat iedere inwoner een dak boven zijn of haar hoofd heeft en is aangesloten op gas, water en elektra.

Ook onze sportclubs, buurthuizen en culturele voorzieningen worden hard geraakt door de stijgende energieprijzen. Deze hogere rekening vertalen in een hogere eigen bijdrage is vaak niet een goede oplossing, immers onze inwoners worden al geconfronteerd met een torenhoge inflatie die voor velen moeilijk te dragen is.

Het Rijk heeft inmiddels verschillende koopkrachtmaatregelen bekend gemaakt en een energieplafond voor huishoudens ingevoerd voor het jaar 2023. Dat is voor veel inwoners goed nieuws, tegelijkertijd biedt het niet iedereen voldoende soelaas. De groep inwoners met een laag inkomen, werkende armen en die woont in een slecht geïsoleerd huis heeft al ruime tijd te maken met grote kostenstijgingen. Maar denk ook aan inwoners die afhankelijk zijn van energieslurpende medische apparatuur.

Voor deze inwoners en voor de sportclubs, buurthuizen, en culturele voorzieningen zijn er aanvullende maatregelen nodig, is er aanvullende ondersteuning nodig en gelukkig hebben wij als gemeente daar ook de middelen voor. Daarom hebben wij de eerder ingediende motie — Instellen Noodfonds aangepast.

In het besef dat een noodfonds ook slechts beperkt mensen en organisaties kan helpen in Hilversum is het bedoeld als een vangnet om de zwaarste persoonlijke en organisatorische consequenties af te wenden: huisuitzetting, afsluiting van gas, water of elektra of sluiting van voorzieningen. In deze noodsituaties kan een inwoner of voorziening een beroep doen op het noodfonds. Met dit noodfonds wordt ook voorkomen dat mensen uit de schuldsanering worden gezet vanwege deze uitzonderlijke prijsstijgingen. Het noodfonds start met een budget van

maximaal 1 miljoen euro. Het is niet bekend of en hoe het gaat lopen, daarom moet continue de vinger aan de pols worden gehouden en waar nodig worden bijgestuurd.

Daarnaast blijft het belangrijk een beroep te doen op onze maatschappelijke partners in de stad. Om met ons meer problemen te voorkomen en in ieder geval tijdig te signaleren. Denk aan bestaande netwerken rond vroegsignalering, de buurtnetwerken van Versa, de corporaties en de nutsbedrijven. Bij alle netwerken en partners zal het noodfonds bekend moeten zijn en met hun zal gekeken moeten worden wat er nog meer nodig is om te zorgen dat mensen het hoofd boven water kunnen houden, niet uit huis worden gezet en niet worden afgesloten van gas, water en licht. Bij alle sportorganisaties, buurthuizen en culturele voorzieningen zal het noodfonds bekend moeten worden gemaakt om te voorkomen dat zij gaan omvallen.

Met het noodfonds wordt steun geboden aan inwoners en voorzieningen in noodsituaties. De bedoeling van het noodfonds is om te voorkomen dat inwoners worden afgesloten van gas, water of elektra en/of uit huis worden geplaatst of voorzieningen moeten sluiten. Uitgangspunten kunnen zijn:

- Het noodfonds is toegankelijk voor iedere inwoner die woonachtig is in de gemeente Hilversum.
- De inwoner zit in een noodsituatie vanwege een aantoonbare dreigende uithuiszetting of een afsluiting van gas, water of elektra.
- De inwoner heeft een huur, hypotheek- of energiecontract op naam.
- Lagere en midden inkomens kunnen hiervan gebruikmaken.
- Sportorganisaties, buurthuizen en culturele voorzieningen die in een noodsituatie vanwege aantoonbare dreigende afsluiting van gas, water of elektra, dreigend faillissement oid kunnen hiervan gebruik maken.
- De organisatie heeft een huur-, hypotheek- of energiecontract op naam.
- De rekening ter voorkoming van afsluiting of uithuiszetting wordt vanuit het noodfonds rechtstreeks in één keer betaald aan de betreffende instantie.
- Het bedrag in de factuur wordt in de vorm van een renteloze geldlening verstrekt. Als een inwoner in de wettelijke of minnelijke schuldsanering zit, kan overwogen worden of een gift wordt geven in plaats van een lening. Hiermee wordt voorkomen dat de schuldsanering wordt beëindigd.
- Het totale saldo op de bank- en spaarrekening is niet toereikend om de afsluiting of de huisuitzetting te voorkomen. Hiervoor wordt een saldogrens ingevoerd, bedrag nader te bepalen.
De ontvanger van een lening uit het noodfonds accepteert budgetadvies of -begeleiding van de gemeente. Waar dat kan wordt verwezen naar de mogelijkheden voor een energiecoach.
- Dit noodfonds wordt gezien als vangnet.
- Looptijd noodfonds: in eerste aanleg zal het fonds een looptijd kennen tot ultimo 2023. Afhankelijk van verdere ontwikkelingen zal verlengen van de looptijd worden afgewogen.
- Een inwoner of sportorganisatie, buurthuis en culturele voorziening kan eenmalig een beroep doen op het noodfonds.
- Aanvragen worden op volgorde van binnenkomst (datum en compleetheid) toegekend.

De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op woensdag 9 november 2022, behandelend agendapunt 9 Programmabegroting 2023; overwegende dat:

- de energiecrisis onze inwoners, in verschillende mate, raakt;
- inwoners met lagere inkomens die wonen in slecht geïsoleerde huizen en de inwoners die gebruik moeten maken van medische hulpapparatuur die veel energie gebruikt worden extra getroffen;
- naast de voorzieningen die worden geboden voor minima-inkomens er ook hulp moet worden geboden aan andere groepen die door financiële nood in een noodsituatie zijn gekomen;

- ook organisaties zoals sportclubs, buurthuizen en culturele voorzieningen kunnen hard worden geraakt door de stijgende energiekosten;
- van een noodsituatie is sprake als mensen uit huis dreigen te worden gezet of waarbij gas, water of elektra wordt afgesloten;
- van een noodsituatie is sprake als een sportclub, buurthuis of culturele voorziening dreigen te worden afgesloten van gas, water of elektra of hun deuren zouden moeten sluiten door de stijgende energiekosten;
- de noodsituatie dusdanig kan zijn dat daar niet op gewacht kan worden;

constaterende dat:

- de kosten van eventuele uit huis plaatsingen en of afsluiting van elektra en gas vele malen hoger zijn dan de kosten van het voorkomen van dergelijke handelingen, dit geldt zowel voor huishoudens als voor sportorganisaties, buurthuizen en culturele voorzieningen;
- het uitgangspunt is dat iedere inwoner in onze gemeente een dak boven het hoofd heeft en is aangesloten op gas en elektra;
- van een noodsituatie is sprake als er een aantoonbare dreigende uithuiszetting of afsluiting van gas, water of elektra plaatsvindt;
- van een noodsituatie is sprake als de voorziening door de stijgende kosten de deuren moet sluiten;
- met dit noodfonds willen we tevens voorkomen dat mensen uit de schuldsanering worden gezet;

besluit:

beslispunt 1 van het conceptraadbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Programmabegroting 2023 vast te stellen met daarin € 310.040.497,- lasten en € 311.040.497,- baten met een voordelig saldo van € 1.000.000,- met dien verstande dat op pagina 51/52 van de programmabegroting onder 'concreet gaan we aan de slag met' de volgende activiteit wordt toegevoegd:

‘Er wordt een tijdelijk noodfonds ingesteld zoals beschreven in het amendement A22-89. Dit fonds wordt gevoed met een bedrag ter grootte van maximaal € 1 miljoen voor noodsituaties als gevolg van de stijgende kosten voor energie.

En met dien verstande dat op pagina 151-155 de financiële wijziging wordt opgenomen dat de incidentele kosten van het noodfonds voor 50% worden gedekt uit de € 1 miljoen die als stelpost gereserveerd staat bij het minimabeleid en voor 50% worden gedekt uit de algemene reserve 2023 en waar mogelijk uit onderbesteding op de coronasteunmaatregelen.’”

((Amendement A 22-89 van de PvdA, de SP en BVNL)

Voor het geval raadsleden een amendement te eng vinden heeft zij een motie achter de hand met een vergelijkbare strekking.

Motie M 22-80 ‘Instellen noodfonds breed’

Op dit moment hebben onze inwoners te maken met hoge inflatie, prijsstijgingen en oplopende energieprijzen. De mate waarin inwoners hierdoor worden geraakt verschilt sterk en hangt af van hoe energiezuinig je huis is, hoe lang het energiecontract nog vaststaat en hoe financieel weerbaar je bent. Uit verschillende signalen blijkt dat steeds meer inwoners in ons dorp de kosten voor de primaire lasten (wonen) niet altijd meer kunnen opbrengen. Wij maken ons hierover zorgen. Het hoort in Hilversum een uitgangspunt te zijn dat iedere inwoner een dak boven zijn of haar hoofd heeft en is aangesloten op gas, water en elektra.

Ook onze sportclubs, buurthuizen en culturele voorzieningen worden hard geraakt door de stijgende energieprijzen. Deze hogere rekening vertalen in een hogere eigen bijdrage is vaak niet een goede oplossing, immers onze inwoners worden al geconfronteerd met een torenhoge inflatie die voor velen moeilijk te dragen is.

Het Rijk heeft inmiddels verschillende koopkrachtmaatregelen bekend gemaakt en een energieplafonds voor huishoudens ingevoerd voor het jaar 2023. Dat is voor veel inwoners goed

nieuws, tegelijkertijd biedt het niet iedereen voldoende soelaas. De groep inwoners met een laag inkomen, werkende armen en die woont in een slecht geïsoleerd huis heeft al ruime tijd te maken met grote kostenstijgingen. Maar denk ook aan inwoners die afhankelijk zijn van energieslurpende medische apparatuur.

Voor deze inwoners en voor de sportclubs, buurthuizen, en culturele voorzieningen zijn er aanvullende maatregelen nodig, is er aanvullende ondersteuning nodig en gelukkig hebben wij als gemeente daar ook de middelen voor. Daarom hebben wij de eerder ingediende motie — Instellen Noodfonds aangepast.

In het besef dat een noodfonds ook slechts beperkt mensen en organisaties kan helpen in Hilversum is het bedoeld als een vangnet om de zwaarste persoonlijke en organisatorische consequenties af te wenden: huisuitzetting, afsluiting van gas, water of elektra of sluiting van voorzieningen. In deze noodsituaties kan een inwoner of voorziening een beroep doen op het noodfonds. Met dit noodfonds wordt ook voorkomen dat mensen uit de schuldsanering worden gezet vanwege deze uitzonderlijke prijsstijgingen. Het noodfonds start met een budget van maximaal 1 miljoen euro. Het is niet bekend of en hoe het gaat lopen, daarom moet continue de vinger aan de pols worden gehouden en waar nodig worden bijgestuurd.

Daarnaast blijft het belangrijk een beroep te doen op onze maatschappelijke partners in de stad. Om met ons meer problemen te voorkomen en in ieder geval tijdig te signaleren. Denk aan bestaande netwerken rond vroegsignalering, de buurtnetwerken van Versa, de corporaties en de nutsbedrijven. Bij alle netwerken en partners zal het noodfonds bekend moeten zijn en met hun zal gekeken moeten worden wat er nog meer nodig is om te zorgen dat mensen het hoofd boven water kunnen houden, niet uit huis worden gezet en niet worden afgesloten van gas, water en licht. Bij alle sportorganisaties, buurthuizen en culturele voorzieningen zal het noodfonds bekend moeten worden gemaakt om te voorkomen dat zij gaan omvallen.

Met het noodfonds wordt steun geboden aan inwoners en voorzieningen in noodsituaties. De bedoeling van het noodfonds is om te voorkomen dat inwoners worden afgesloten van gas, water of elektra en/of uit huis worden geplaatst of voorzieningen moeten sluiten. Uitgangspunten kunnen zijn:

- Het noodfonds is toegankelijk voor iedere inwoner die woonachtig is in de gemeente Hilversum.
- De inwoner zit in een noodsituatie vanwege een aantoonbare dreigende uithuiszetting of een afsluiting van gas, water of elektra.
- De inwoner heeft een huur, hypotheek- of energiecontract op naam.
- Lagere en midden inkomens kunnen hiervan gebruikmaken.
- Sportorganisaties, buurthuizen en culturele voorzieningen die in een noodsituatie vanwege aantoonbare dreigende afsluiting van gas, water of elektra, dreigend faillissement oid kunnen hiervan gebruik maken.
- De organisatie heeft een huur-, hypotheek- of energiecontract op naam.
- De rekening ter voorkoming van afsluiting of uithuiszetting wordt vanuit het noodfonds rechtstreeks in één keer betaald aan de betreffende instantie.
- Het bedrag in de factuur wordt in de vorm van een renteloze geldlening verstrekt. Als een inwoner in de wettelijke of minnelijke schuldsanering zit, kan overwogen worden of een gift wordt geven in plaats van een lening. Hiermee wordt voorkomen dat de schuldsanering wordt beëindigd.
- Het totale saldo op de bank- en spaarrekening is niet toereikend om de afsluiting of de huisuitzetting te voorkomen. Hiervoor wordt een saldogrens ingevoerd, bedrag nader te bepalen.
- De ontvanger van een lening uit het noodfonds accepteert budgetadvies of -begeleiding van de gemeente. Waar dat kan wordt verwezen naar de mogelijkheden voor een energiecoach.
- Dit noodfonds wordt gezien als vangnet.
- Looptijd noodfonds: in eerste aanleg zal het fonds een looptijd kennen tot ultimo 2023. Afhankelijk van verdere ontwikkelingen zal verlengen van de looptijd worden afgewogen.

- Een inwoner of sportorganisatie, buurthuis en culturele voorziening kan eenmalig een beroep doen op het noodfonds.
 - Aanvragen worden op volgorde van binnenkomst (datum en compleetheid) toegekend.
- De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op woensdag 9 november 2022, overwegende dat:
- de energiecrisis onze inwoners, in verschillende mate, raakt;
 - inwoners met lagere inkomens die wonen in slecht geïsoleerde huizen en de inwoners die gebruik moeten maken van medische hulpapparatuur die veel energie gebruikt worden extra getroffen;
 - naast de voorzieningen die worden geboden voor minima-inkomens er ook hulp moet worden geboden aan andere groepen die door financiële nood in een noodsituatie zijn gekomen;
 - ook organisaties zoals sportclubs, buurthuizen en culturele voorzieningen kunnen hard worden geraakt door de stijgende energiekosten;
 - van een noodsituatie is sprake als mensen uit huis dreigen te worden gezet of waarbij gas, water of elektra wordt afgesloten;
 - van een noodsituatie is sprake als een sportclub, buurthuis of culturele voorziening dreigen te worden afgesloten van gas, water of elektra of hun deuren zouden moeten sluiten door de stijgende energiekosten;
 - de noodsituatie dusdanig kan zijn dat daar niet op gewacht kan worden;
- constaterende dat:
- de kosten van eventuele uit huis plaatsingen en of afsluiting van elektra en gas vele malen hoger zijn dan de kosten van het voorkomen van dergelijke handelingen, dit geldt zowel voor huishoudens als voor sportorganisaties, buurthuizen en culturele voorzieningen;
 - het uitgangspunt is dat iedere inwoner in onze gemeente een dak boven het hoofd heeft en is aangesloten op gas en elektra;
 - van een noodsituatie is sprake als er een aantoonbare dreigende uithuiszetting of afsluiting van gas, water of elektra plaatsvindt;
 - van een noodsituatie is sprake als de voorziening door de stijgende kosten de deuren moet sluiten;
 - met dit noodfonds willen we tevens voorkomen dat mensen uit de schuldsanering worden gezet;
- draagt het college op:
1. een tijdelijk noodfonds zoals beschreven in deze motie in te stellen;
 2. dit fonds te voeden met een bedrag ter grootte van maximaal € 1 miljoen euro voor noodsituaties als gevolg van de stijgende kosten voor energie;
 3. te besluiten de incidentele kosten van het noodfonds voor 50% te dekken uit de € 1 miljoen die als stelpost gereserveerd staat bij het minimabeleid en voor 50% uit algemene reserve 2023 en waar mogelijk uit onderbesteding op de coronasteunmaatregelen;
 4. het noodfonds als zodanig op te nemen in de Begroting 2023;
 5. de gemeentebegroting dienovereenkomstig te wijzigen;
- en gaat over tot de orde van de dag.”
- (Motie M 22-80 van de PvdA, de SP en BVNL)

Mevrouw VAN DROOGE vindt het weer fijn om eindelijk weer in staat te zijn om extra in de lokale maatschappij te investeren, na een aantal jaren achter de rug te hebben waarin de gemeente op de financiën moest letten. De grootste oorzaak van de ruimere financiën is hogere uitkering van het Rijk. Het uitbreiden van de uitkering aan gemeenten stond voornamelijk bij de PvdA in het verkiezingsprogramma, maar zij is blij dat dat uiteindelijk ook bij de andere partijen is doorgedrongen. Ook lokale partijen zeggen nu extra geld te investeren. De PvdA is niet de enige die ziet dat er geld is en dat er inderdaad meer geïnvesteerd mag worden in de lokale maatschappij. Er is niet één voorstel waarin is gevraagd om meer

kostenbesparing. Dat was in andere jaren wel eens anders. Het is misschien wel een signaal dat het college toch nog steeds een beetje aan de zuinige kant heeft begroot.

Zij vindt het zonde dat de gemeente de straten en wegen, met name in woonwijken en verblijfsgebieden, de laatste jaren qua onderhoud achteruit heeft laten gaan. Dat was niet de bedoeling en toch is het gebeurd. Zij dient daarom de volgende motie daarover in.

Motie M 22-100 'Begaanbare Wegen'

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 9 november 2022, tijdens de behandeling van de Begroting 2023;

overwegende dat:

- in de afgelopen jaren het achterstallige onderhoud van de Hilversumse wegen van 17% naar 20% is opgelopen, ondanks de intentie om dit percentage stabiel te houden;
- het achterstallige onderhoud verreweg voor het grootste deel de bestrating in de woonwijken betreft;
- een slechte bestrating in de woonwijken gevolgen kan hebben voor de veiligheid of toegankelijkheid van deze straten voor spelende kinderen, ouderen, mensen met een rollator, mensen in een rolstoel of ouders met een kinderwagen;
- het tevens wenselijk is het onderhoud van de fietspaden op orde te houden, zeker gezien de toename van snellere elektrische fietsen en scooterverkeer;
- het om de hierboven genoemde redenen wenselijk is dat er een meerjarig plan komt om het achterstallig onderhoud weer terug te brengen naar een acceptabel niveau;

verzoekt het college om:

- in 2023 met een meerjarenplan te komen voor het terugdringen van het achterstallige onderhoud van onze wegen, met name voor fietspaden en de bestrating van belangrijke woon- en verblijfsgebieden; de bekostiging van dit plan te verwerken in de begroting van 2024 en verder;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 22-100 van de PvdA)

Zij vindt tot slot dat mensen met de Wmo-taxi naar ziekenhuis Tergooi moeten kunnen gaan, ook als dat vijf keer per week is.

De heer NANNINGA is grotendeels blij met de ambities in de begroting, maar maakt zich zorgen over de genoemde onzekere tijden. Steeds meer mensen knokken om rond te kunnen komen. Het lijkt wel of alle onzekerheden aan deze begroting voorbij gaan. Vorig jaar werd in de begroting een inflatiecorrectie van 0% gehanteerd en dit jaar slechts 2,9%. In de tussentijd zijn de prijzen flink gestegen. De correctie voor de inflatie in 2022 is niet in de begroting verwerkt, wat hij zorgelijk vindt. Dat betekent volgend jaar toch te worden verrast door hogere kosten of dat men volgend jaar constateert dat bepaalde ambities niet te verwezenlijken zijn vanwege ontoereikend budget. Daar komt bij dat Hilversum te maken heeft met een tekort aan ambtelijke capaciteit. Beide opties noemt hij onwenselijk en onnodig en ziet hij al een verborgen bezuiniging.

De ChristenUnie zal de uitvoering van deze begroting volgend jaar kritisch blijven volgen. Graag sluit hij aan bij het betoog van D66 om aan de bel te trekken als plannen vastlopen door kostenstijgingen of een tekort aan capaciteit. Hij is wel grotendeels positief over de beschreven ambities. Daarbij wil hij ingaan op drie punten. In het programma Werken wordt ingezet op media, ICT en Zorg, waarbij er aandacht is voor bedrijven die banen bieden voor praktijkgeschoolden. Het verschil tussen inzetten op en aandacht hebben voor vindt hij jammer. Hij is blij met de toelichting van de wethouder in de commissievergadering dat er goede aandacht is voor het bedrijfsleven in de praktijk, contact met het mbo en de praktijkschool. Maar toch had hij graag meer ambitie op het onderwerp gezien. Uit cijfers van het Gooi blijkt dat er in Hilversum het meeste vraag is naar praktische banen. Dan is hij wel blij dat er vanuit de regio kwartiermakers aan de slag gaan om een verkenning uit te voeren naar de kansen voor de circulaire economie. Hij kijkt uit naar de resultaten van deze verkenning en verwacht dat er vooral veel behoefte zal

zijn aan betaalbare bedrijfsruimte voor startende ondernemers in die circulaire economie. Dat uitgangspunt wil hij meenemen in de uitwerking van de komende ontwikkelingen, zoals 1221, het Arenapark en het bedrijventerrein Zuidwest.

Op het gebied van zorg en samenleving kan hij zich goed vinden in de aanpak van wijkgericht werken, want veel gebeurt al en kan worden voorkomen in de onderlinge netwerken in de wijken door het werk van vrijwilligers, mantelzorgers, maatschappelijk werkers, buurtcentra, een buurman of sportverenigingen. Vaak zijn de effecten van deze netwerken niet direct zichtbaar in de prestatie-indicatoren in de begroting, maar ze hebben wel degelijk een groot effect en zorgen ervoor dat de zorgvrager zelf in control blijft.

Dat geldt ook voor de aanpak van de toenemende armoede, die zich in allerlei vormen manifesteert: voedsel-, menstruatie- en energiearmoede en kansenongelijkheid. De vraag is of het college even de ruimte moet krijgen om een verkenning af te ronden en te komen met een plan voor de gereserveerde € 1 miljoen voor armoedebestrijding. Hij is erg voor een integrale aanpak, waarmee het college vaart zou moeten maken.

Bij mobiliteit kijkt hij uit naar het ambitieuze fietsplan naar aanleiding van de motie 'Tandje bij voor de fiets'. Hij hoopt vooral op een plan waarmee het comfort, de doorstroming en de veiligheid voor de fietsers vergroten.

In de begroting ziet hij ook veel oud denken. Het college wil nog steeds de doorstroming voor de auto verbeteren en daartoe zelfs fors investeren in een fietsbrug aan de Johannes Geradtsweg, terwijl iedereen aanvoelt dat die in Hilversum niet gaat helpen. Meer doorstroming zorgt voor meer auto's, waardoor problemen zich alleen maar zullen verplaatsen. Andere oplossingen, zoals op het gebied van verkeersveiligheid, geluid en luchtkwaliteit, worden er niet mee opgelost. Wat hem betreft komt er dus geen verbetering van de doorstroming van de auto meer, maar komen er vooral betere fietspaden en OV. De ChristenUnie is wel blij met de verdubbeling van het aantal openbare elektrische laadpalen en het faciliteren van particulier laden aan de openbare weg met behulp van kabelgoten. De vraag is nog wel of de wethouder snel duidelijk wil maken wanneer dat gerealiseerd kan worden.

Mevrouw REDMEIJER vraagt of de ChristenUnie het college zelf met plannen wil laten komen, of de raad zelf ook de ruimte heeft om met ideeën te komen.

De heer NANNINGA stelt vast dat met motie M 22-90, 'Warmte in het wijkcentrum', ineens € 250.000,- gas verstookt wordt, waardoor er veel minder van de € 1 miljoen overblijft.

Mevrouw REDMEIJER begrijpt dat de heer Nanninga de gewijzigde motie nog niet heeft gezien en er liever voor kiest dat het college met een plan komt, dan dat de raad gezamenlijk naar goede dingen kijkt.

De heer NANNINGA gaat het vooral om meer integraliteit en gelooft dat de buurthuizen sowieso al meer open gaan. Hij is ook voorstander van gezamenlijke initiatieven vanuit de raad.

De heer FENNEMA herinnert aan een onderzoek dat de fietsbrug bij de Johannes Geradtsweg wel degelijk bijdraagt aan de mobiliteit op die weg.

De heer NANNINGA ontkent niet dat er mensen afhankelijk zijn van de auto, maar gelooft best dat die fietsbrug een paar minuten minder rijtijd voor de auto gaat opleveren. Tegelijkertijd zal dat op termijn zorgen voor een extra aanzuigende werking van auto's op die weg.

Op het gebied van energietransitie gebeurt er al een hoop, maar de vraag is of die snel genoeg gaat. Hij maakt zich zorgen dat iedereen voor een eigen energievoorziening zal moeten zorgen. Ook hij ziet kansen voor geo- en aquathermie en groen gas. Hij wil graag naar een collectieve aanpak, waarbij de gemeente meer initiatief neemt. Spreker is blij met motie M 22-86 voor de invoering van een buurtenergiesysteem. Hij is blij met de stap in de goede richting van de begroting, maar hij zal de uitvoering kritisch blijven volgen op financieel, energie- zorg- en mobiliteitsgebied.

De heer GÖBBELS wil kiezen voor kwaliteit bij bouwen en een onrealistische stapeling schrappen. Hij begrijpt niet waarom in deze tijd aan planoptimisme wordt vastgehouden, zoals het risico voor grondexploitaties, waar 1% als risico is opgevoerd. Aangegeven is dat slechts een van de nieuwe projecten niet verliesgevend is. In Eemnes is een kanteling te zien, waar er weinig interesse is in duurdere

woningen. Die mate van transparantie is er in Hilversum nog niet. De indexering van 13,5% bij het integraal huisvestingsplan lijkt niet realistisch.

Het voorstel is een fors aantal nieuwe medewerkers te werven. De omgekeerde stap van een reorganisatie van 'Slank en hoogwaardig' is moeilijk te maken. Gelet op de vaste lasten in de toekomst is van belang om in het oog te houden of men structureel veel meer geld beschikbaar wil stellen. Er is een extra fte voor geboorteaangiften, terwijl de natuurlijke aanwas in de periode 2010-2020 187 baby's bedroeg. De fte's sorteren voor op een stapeling van grote RO-projecten en Democraten Hilversum vindt dat een risico.

De heer DEEN vraagt of die extra fte te verklaren is door de verhuizing van het ziekenhuis van Blaricum naar Tergooi, waardoor er meer kinderen in Hilversum geboren worden.

De heer GÖBBELS weet dat niet. Na het stellen van vragen over juridische kosten is het onderwerp in de begroting verdwenen, evenals de waarborgsommen van de corporaties en de directe leningen ten behoeve van het ziekenhuis.

Bij het achterstallig onderhoud van wegen hanteerde de gemeente eerder de rijksnorm van maximaal 7%. Na discussie hierover werd die rijksnorm ingewisseld voor een Hilversums streefwaarde, een stevige 17%. Dat percentage werd 19% en nog komt informatie dat de achterstand in 2022 is opgelopen tot 20%. Het fietsverkeer zal fors toenemen, maar de fietstunnel wordt niet breder en toekomstbestendig gemaakt. Evenmin blijkt een plan te bestaan voor de Van Linschotenfietstunnel. In het algemeen geldt dat bouwplannen tot meer verkeer leiden, zoals het Arenapark bij de Diependaalselaan. De vraag aan de provincie tot het komen tot minder verkeer richting de Diependaalselaan is sterker als de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft.

Hij vindt dat er structureel meer geld naar kunst en cultuur moet gaan om meer aan te sluiten bij het landelijk gemiddelde. Hij is daarom blij met amendement A 22-93 van D66 over meer geld naar cultuur.

De nieuwe Wet open overheid is van kracht en de begroting vermeldt de aankondiging daarmee aan de slag te gaan. Misschien kunnen dan eindelijk de beleidsstukken als referentiemateriaal voor bewoners, instellingen, raads- en collegeleden, evenals voor college en ambtenaren online worden gezet. In de begroting ontbreekt de Gebiedsagenda 1221 en de structuurvisie archeologie. Er duikt altijd wel een MRA-stuk op dat er niet bijhoort, zoals de economische verkenningen MRA uit 2020.

Het amendement A 22-88 over het Arenapark heet 'Onbeperkte ambitie'. Ogenschijnlijk is er daarbij geen wolkje aan de lucht. D66 vermeldde in haar verkiezingsprogramma de gekoesterde dorpskwaliteiten te willen behouden. Hij vraagt hoe dat rijmt met de drang naar hoogstedelijke dichtheden en bouwhoogten.

De heer DEEN ziet dat een tuinstad ook in ontwikkeling kan zijn door een verticale tuinstad te zijn.

De heer GÖBBELS vraagt hoe D66 aankijkt tegenover de Structuurvisie 2030 met betrekking tot het Arenapark.

De heer DEEN heeft die structuurvisie niet paraat, maar sindsdien zijn allerlei andere beleidsstukken gemaakt en die worden ook nog gemaakt. Hij kijkt zo actueel mogelijk en zo weinig mogelijk achterom.

De heer GÖBBELS meent dat beleid waaraan de raad zich heeft gecommitteerd nog geldt. In de structuurvisie staat kleine volumes toe te voegen aan gebieden aan de rand van de stad.

Mevrouw DURLACHER sprak onlangs een oudere man van een eind in de zeventig, die haar zei haar dat Hilversum vroeger een dorp was, wat eigenlijk niet meer zo is sinds men iets aan het Station had gedaan. Als men de voorgevel van het vroegere station had laten staan, was het volgens hem misschien nog mooi geweest. Sinds die verbouwing woont hij in een stad. Zij hoopt een beetje op die stad te kunnen passen.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 22.43 uur.

Schorsing

De VOORZITTER heropent de vergadering om 22.57 uur.

Mevrouw WALTERS (wethouder) bedankt de fracties voor hun mooie bijdragen. De gemeente heeft een mooie ruime financiële positie, waarmee zij mooie plannen kan uitvoeren.

Hart voor Hilversum dankt zij voor de steun aan de begroting. De raad zal worden betrokken als bijsturing nodig is. De ambitie is niet om de meest duurzame gemeente te worden, maar wel zijn er heel veel plannen daarvoor.

Motie M 22-98 van D66, 'Duurzame prestatieafspraken', roept op om te gaan voor label D in 2028. Het college vindt die motie overbodig, omdat het gestelde daarin al in landelijke afspraken tussen Aedes en het Rijk staat. In de onderhandelingen over prestatieafspraken heeft de raad al een kader meegegeven, namelijk de woonvisie. Met die onderhandelingen wil zij nu verder gaan en daaraan geen extra punten toevoegen. Zodra er prestatieafspraken zijn informeert zij de raad en stuurt zij die naar de raad toe. Wethouder Walters bevestigt een eerder gemaakte toezegging, dat als het niet lukt om voor het einde van het jaar prestatieafspraken te maken met de woningcorporaties, zij in ieder geval apart afspraken zal maken over het sub-stukje duurzaamheid.

De heer DEEN ziet graag wat concrete stappen en vraagt om de toezegging om in de afspraken een concreet tijdpad tot 2028 te krijgen, waarbij de laagste klassen eerst worden aangepakt.

Mevrouw WALTERS (wethouder) reageert dat duurzaamheid zeker ter sprake zal komen in de onderhandelingen. Over wat daar precies uitkomt kan zij nu nog niets zeggen.

Uit het betoog van de VVD herkende zij veel punten en die fractie volgde een consistente lijn. Deze week was zij aanwezig bij een voorlichting tegen ondermijning op het mbo-college. Het college traint boa's om die lessen te kunnen laten geven waarbij ze ook goede contacten leggen. Zij ondersteunt amendement A 22-97 van de VVD, de PvdA, D66, het CDA en Democraten Hilversum om het onderwerp ook in de begroting te zetten.

De SP vroeg aandacht voor het rondkomen van mensen en daarover maakt het college zich ook veel zorgen. Het college heeft ook niet voor niets € 1 miljoen voor komend en het daaropvolgende jaar vrijgemaakt.

Het CDA herkende veel punten in de begroting en dat vindt zij mooi om te horen. Aandacht voor risicobeheersing is zeker in deze tijd van belang. Eerst volgen de prestatieafspraken met de woningcorporaties en daarna de woonzorgvisie. In de regio wordt deze week het preventieve handhavingsplan vastgesteld, waarbij Hilversum de trekker is van de uitvoering.

Voor het Circusterrein is een projectleider aangesteld en heeft zij een projectopdracht met wethouder Scheepers afgestemd, die het college binnenkort vaststelt. Het terrein moet eerst leeggemaakt worden. Uitgezocht wordt of sanering nodig is.

De PvdA zei dat de begroting er best wel goed uitziet. Er is woningnood, zodat het belangrijk is verder te gaan met prestatieafspraken. Ook aan de woningtoewijzing via de Huisvestingsverordening en opkoopbescherming wordt gewerkt.

Met het tegengaan van illegale verhuur is het college de afgelopen jaren al flink aan de slag gegaan. Daarvoor was extra geld in het vorige coalitieakkoord opgenomen, ten behoeve van boa's en bouw- en woningtoezicht. Er zijn toen al extra boa's en toezichthouders aangenomen. Er is dan ook een jurist handhaving nodig, die besluiten op papier kan zetten en bezwaren en beroepen kan afhandelen. Die functionaris is ook aangenomen en doet zijn werk goed. Het beeld is dat er niet meer nieuwe panden en locaties bij komen die illegaal worden gesplitst. Mochten die wel gesignaleerd worden, dan vinden in een vroeg stadium acties plaats. Amendement A 22-87 van de PvdA, 'Toezichthouder illegale kamerverhuur/bewoning' ontraadt zij daarom.

Dat slechts met 2,9% inflatie rekening wordt gehouden, welke stelling de ChristenUnie poneerde, is niet helemaal correct. Bij heel veel posten zijn de kosten ingeschat, wat maatwerk is. Bij het IHP wordt uitgegaan van 13%. Er wordt zoveel mogelijk naar echte prijzen gekeken.

Er is iemand nodig voor geboorteaangiften, omdat er in het opengaande ziekenhuis in Hilversum veel meer kinderen geboren zullen worden.

Democraten Hilversum vroeg aandacht voor de Wet open overheid, waaraan het college al werkt. Zij zegt tot slot toe naar de structuurvisie archeologie te kijken.

De heer HELLER (wethouder) beveelt amendement A 22-92 van D66, de PvdA, Hart voor Hilversum, het CDA, de VVD en GroenLinks over menstruatiearmoede warm aan. Het college gaat daarmee aan de slag. Bij de Zoutkeet is er al een uitgiftepunt.

Op gratis openbaar vervoer, waarover de SP amendement A 22-85, '60+ gratis met de bus' heeft ingediend, komt hij bij het uitvoeringsprogramma mobiliteitsvisie terug. Hij adviseert daarom dat amendement nu niet aan te nemen, maar daarover een besluit te nemen als het uitvoeringsprogramma voorligt. Dan is er ook gelegenheid naar andere mogelijkheden en het prijskaartje te kijken.

De heer DEEN vraagt dan ook te kijken naar de jongere bevolking.

De heer HELLER heeft al aan de SP toegezegd daar ruimhartig en flexibel naar te zullen kijken, waarbij de leeftijd van 75 jaar uit het coalitieakkoord het minimum is.

Vervolgens gaat hij in op motie M 22-86 van de SP, D66, de PvdA en de ChristenUnie over de invoering van een buurtenergiesysteem. Een jaar geleden heeft de raad de transitievisie warmte vastgesteld, het meerjarige beleidskader voor de warmtetransitie in de bebouwde omgeving. Men zou geen recht doen aan de intensiteit van de beraadslaging van destijds door nu in één keer dwars daar tegenin te gaan. Het buurtenergiesysteem is een theoretisch concept, dat beoogt om 500 woningen via een buurtwarmtepomp van een hoogtemperatuur warmtenet te voorzien en die huishoudens daarvan zelf eigenaar te laten zijn. Het theoretische concept is nog nergens in de praktijk gebracht. In Nijmegen loopt een pilot om te leren welke zaken verder kunnen helpen in de energietransitie. Een buurtenergiesysteem als zodanig zorgt niet voor meer besparing of meer duurzame energie. Het is een theoretisch construct om mensen zelf eigenaar te laten zijn van hun energievoorziening. Gezien de ontwikkelstatus zou hij zeggen dat de indieners op de zaken vooruit lopen. Hij adviseert eerst naar de opgedane ervaringen te kijken en daarna te bezien of het systeem in Hilversum toepasbaar is. In Kerkelanden en Oost rond de rwzi is de gemeente ook betrokken bij wensen vanuit bewoners zelf, waarbij het ook gaat over collectieve warmte- en energievoorziening.

Motie M 22-101 van de SP en de PvdA over het minimumloon is een herhaling van de eerder unaniem aangenomen motie M 22-54, waaraan in de toezeggingenlijst geen termijn is gekoppeld. Hij weet niet meer of hij daarover heeft toegezegd dat het onderzoek er voor de begrotingsbehandeling zou zijn. Als hij dat wel heeft gedaan biedt hij zijn verontschuldiging aan voor het niet gereed zijn van dat onderzoek en dan komt dat onderzoek alsnog. Primair zal het college in beeld brengen wat het gaan hanteren van het minimumloon betekent, waarna wellicht op basis daarvan verdergaande besluiten zijn te nemen. De implicaties kunnen vrij vergaand zijn. Als de gemeente zorgcontracten opnieuw moet aanbesteden is dat wel iets om even over na te denken. De eerder aangenomen motie wordt dus al uitgevoerd en daarop komt het college ruimschoots voor de kadernota/voorjaarsnota terug.

Amendement A 22-81 van het CDA over armoedepreventie beoogt met name het voorkomen van schuldsituaties die buiten het criterium van 130% van het wettelijk sociaal minimum vallen. Dat percentage is structureel meerjarig opgenomen. Een deel van wat het amendement vraagt doet het college al. Schuldhelpverlening is niet gebonden aan een inkomensgrens van 130% van het wettelijk sociaal minimum. Mensen met schulden kunnen dus bij het Sociaal Plein terecht. Ook vroegsignalering is niet gebonden aan het criterium van 130%. Alle mensen die daarvoor in beeld komen worden benaderd met een ondersteuningsaanbod en zij kunnen deels gebruik maken van ondersteuning door een budgetcoach. Mensen in een schuldregeling kunnen ook gebruik maken van de minimaregelingen, omdat daarbij al gekeken wordt naar het vrij besteedbare inkomen. Daarnaast wordt gekeken of een noodfonds vanuit de Stichting Urgente Noden een bijdrage zou kunnen leveren. Ook die stichting hanteert geen inkomensgrenzen. Over het formuleren van armoedebeleid wil hij het hebben bij het vaststellen van het minimale beleid, waarbij inhoudelijke keuzen zijn te maken. Hij snapt de wens om de doelgroep uit te breiden naar boven de 130% van het wettelijk sociaal minimum, maar de kosten nemen dan exponentieel toe.

Amendement A 22-82 van het CDA, de VVD, GroenLinks en D66 over verkeersveiligheid rondom scholen en sportverenigingen vindt hij vanwege twee elementen lastig te adviseren. Hij begrijpt dat het idee is om het huidige budget hiervoor in te zetten, wat hij ontraadt. Op basis van objectieve cijfers en de prioriteitenlijst van onveilige verkeerssituaties worden nu middelen ingezet. Er blijven geen middelen over. Een objectieve inzet van middelen is een heel groot goed. Scholen zijn onderdeel van het

uitvoeringsprogramma mobiliteitsvisie. Het starten van een aparte campagne is voor 2023 niet voorzien. Dat zou betekenen voorgenomen activiteiten te schrappen of dat de uitvoering daarvan naar 2024 gaat.

Mevrouw REDMEIJER vraagt of de gemeente nog iets met ouders en scholen kan doen.

De heer HELLER (wethouder) gaat het erom dat de campagne en effort niet zijn voorzien. De vraag is echter of de gemeente andere activiteiten moet schrappen of pas in 2024 moet uitvoeren.

Mevrouw VAN DROOGE zag dat het budget voor inkomensregelingen richting 2025 afneemt met een paar ton per jaar en vraagt daarover om uitleg.

De heer HELLER (wethouder) verzekert meerjarig de ruimte te hebben om de regelingen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum te kunnen blijven financieren.

Voor amendement A 22-83 van het CDA over deelmobiliteit verwijst hij eveneens naar het uitvoeringsprogramma van de mobiliteitsvisie. In het coalitieakkoord is ook de algemene uitspraak gedaan daarmee aan de slag te gaan en het inhoudelijke debat te voeren.

GroenLinks stelde een vraag over bewindvoering en de kosten daarvan. De besparingen daarop vallen tegen, waarvan de verklaring is dat 80% van de mensen onder bewind staat vanwege beperkingen, een groep waarbij vrijwel tot geen uitstroom plaatsvindt. Een uitgebreidere uitleg zal hij geven in een collegebrief.

Amendement als A 22-89 en motie M 22-80 van de PvdA gaan over het instellen van een noodfonds, bedoeld om mensen op te vangen die dreigen tussen wal en schip te vallen. Die ambitie deelt het college. Geen enkele Hilversummer mag uit de schuldsanering worden geplaatst, uit zijn huis worden gezet of van gas en elektra worden afgesloten als gevolg van de gestegen energiekosten of kosten van levensonderhoud. Die ambities zijn te realiseren door consultants op het Sociaal Plein te voorzien van een regelvrij budget. Het college is voornemens om dat besluit komende maand te gaan nemen. Dat is een effectievere en snellere manier om het doel van niemand uit de schuldregeling, niemand afgesloten van energie en niemand het huis uit te bereiken. Een noodfonds is er in feite ook al, namelijk twee keer € 1 miljoen in de jaarschijven 2023 en 2024, indachtig de situatie met corona en de wens om indien nodig snel en adequaat te kunnen acteren. Met organisaties en verenigingen staat het college continue in contact. Als daar problemen ontstaan, dan gaat het college daarmee in overleg om die op te lossen. Mocht daar meer geld voor nodig zijn, dan zal het college niet schromen om daarvoor bij de raad terug te komen.

Mevrouw KALK reserveert iets meer dan het college, omdat zij heeft gekeken naar wat buurgemeenten doen. Zij beschikken over aannames dat veel meer noodzakelijk is. Eigenlijk helpt zij dus het college door dat meer budget te geven.

De heer HELLER (wethouder) weerspreekt de suggestie dat andere gemeenten veel meer doen. Het college deelt de ambitie en het doel en is ervan overtuigd die via een kortere en directere weg te kunnen bereiken.

De heer NANNINGA vraagt wat er gebeurt als € 1 miljoen niet voldoende is.

De heer HELLER (wethouder) stelt dat het nu geen zin heeft om meer te reserveren. Het college denkt een ruime reservering te hebben gedaan, waarmee het voorlopig uit de voeten kan. Tegelijkertijd wordt veertien, vijftien maanden vooruitgekeken, met grote onzekerheden op de achtergrond. Als de gemeente tegen enorme problemen aanloopt en daarvoor meer geld nodig is, dan komt het college daarover bij de raad terug.

Mevrouw VAN DROOGE voelt dezelfde ambitie stelt dat de motie het college ook niet vastbindt op een bepaalde oplossing. De PvdA heeft de motie al twee maanden terug ingediend, waarop het college zei af te wachten. Nu zegt het college dat de eigen werkwijze sneller is. Zij vraagt uit te leggen hoe die twee opmerkingen zich tot elkaar verhouden.

De heer HELLER (wethouder) had de intentie om consistent te zijn. Ook de vorige keer heeft hij aangegeven dat het college primair dacht aan een regelvrij budget om het probleem te tackelen. Dat kun je direct en met minder regelvrij inzetten. Bij een noodfonds moet men aanvragen toetsen en een leningportefeuille beheren, wat niet morgen is geregeld.

Mevrouw VAN DROOGE vindt de argumentatie van de wethouder niet consistent klinken en is blij de twee keer € 1 miljoen in te zetten. Aan het gevoerde gesprek houdt zij echter geen fijn gevoel over.

De heer HELLER (wethouder) betreurt dat en komt over het onderwerp nog nader met de raad te spreken. De raad kan het college hierop ook controleren en indien nodig ingrijpen.

De ChristenUnie hield een pleidooi voor praktijkgeschoolden. In dat verband beveelt hij het bouw talent event onder de aandacht van de raad aan. Dat event wordt op 16 november regionaal georganiseerd voor alle werkgevers en werkzoekenden in de regio.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) gaat in op motie M 22-90 van Hart voor Hilversum, 'Warmte in het wijkcentrum'. Van sociaal werkers verneemt hij gesprekken over energiearmoede en zorgen over rondkomen. Hij weet echter niet of alle buurthuizen ervoor open staan om hun openingstijden te verruimen en meer activiteiten te ontwikkelen. Dat wil hij inventariseren en het college neemt de motie over. Hij ondersteunt de oproep en gaat daarmee graag aan de slag.

D66 zegt hij dank voor motie M 22-91 over een plek voor jongeren in de begroting. Kansengelijkheid is een belangrijk thema. Het college gaat met de agenda jeugd aan de slag. Er lopen ook nog bestaande programma's die aan die agenda worden gekoppeld. Dat deel van de motie vraagt hij daarom om aan te houden om daarover later in gesprek te gaan. Hij wil wel in gesprek gaan met jongeren en de kindergemeenteraad. Kijken waar de samenwerking te verbeteren is doet hij altijd.

Mevrouw WESSELINK zegt dank voor de toezeggingen en verklaart zich bereid om het eerste deel van de motie aan te houden.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) heeft de zorgen over alcohol en drugs al geadresseerd, omdat in 2021 in de regio een preventiehandhavingplan is gestart. Het coalitieakkoord vermeldt daarmee verder aan de slag te gaan. De komende jaren volgt er extra inzet.

Met mantelzorg, vrijwilligerswerk en eenzaamheidsbestrijding gaat het college de komende jaren aan de slag. Persoonlijk is hij daarom blij met de voorliggende begroting. Alle mantelzorgers bedankt hij bij dezen voor hun inzet en goede zorgen.

De heer SCHEEPERS (wethouder) is al met kabelgoten ten behoeve van het opladen van elektrische auto's bezig. Daaraan hoopt hij in het eerste kwartaal van 2023 uitvoering te kunnen geven.

De heer NANNINGA vraagt om de uitvoering iets te versnellen, ook omdat het voorbeeld in Soest al bekend is.

De heer SCHEEPERS (wethouder) handhaaft uitvoering in het eerste kwartaal, vanwege organisatorische werkzaamheden.

Het frame van de SP dat het college vooral 'in stenen' investeert vindt hij ingewikkeld. In die stenen kan men fietsen stallen, kan betaalbaar worden gewoond en zijn er werkplekken voor praktisch geschoolden. Die stenen hebben dus een hele grote maatschappelijke waarde.

Wat betreft amendement A 22-88 van D66 over een onbeperkte ambitie op het Arenapark dateert het laatste door de raad vastgestelde kaderstellende stuk uit 2020, het masterplan. Daarin zijn 100 woningen. Het college heeft enkele weken terug een aantal uitgangspunten geformuleerd voor het nieuwe stedenbouwkundige plan, waarover het college komende maand met de raad spreekt. Er is een heleboel ambitie op het gebied van wonen, werken en sport. Daarom raadt hij het amendement af. In het gebied liggen een heleboel kansen.

Het college deelt het grote belang van cultuur voor de Hilversumse samenleving. Er zijn fantastische culturele instellingen en het college is blij aan te kunnen geven veel te investeren in cultuur. Het college gaat € 1 miljoen meer in de bibliotheek investeren. Er wordt ook bijna € 1,7 miljoen additioneel geïnvesteerd in het culturele veld. Het college is daarnaast bezig met het maken van nieuw cultuurbeleid. Hij komt eerst met nieuw beleid en als daarvoor extra geld nodig is zal hij daartoe een voorstel aan de raad doen.

De heer DEEN ziet graag iets meer dekking voor kunst en cultuur in de begroting.

De heer SCHEEPERS (wethouder) herhaalt dat het college € 1,7 miljoen meer uittrekt dan voorgaande jaren voor kunst en cultuur in Hilversum. Dat lijkt hem een heel mooie stap. Er komen specifieke projecten aan, zoals het 600-jarig bestaan van de gemeente. Hij raadt aan het nieuwe cultuurbeleid af te wachten, op welk moment het gesprek kan worden gevoerd over de benodigde middelen.

Met betrekking tot motie M 22-94 van D66, Hart voor Hilversum en de VVD over sport wil hij vooral ambitie tonen bij de nieuwe nota over sport, die al lang op zich heeft laten wachten. Sport is belangrijk en vooral erg leuk. Over de ambitie om in 2023 met een nieuwe nota te komen is hij enthousiast.

De heer KOÇ vraagt hoe de sportverenigingen daartegenover staan en vraagt of een nieuwe nota echt noodzakelijk is.

De heer SCHEEPERS (wethouder) antwoordt dat veel verenigingen het goed redden met de huidige sportnota. Veel sportverenigingen komen nog bij van de afgelopen coronajaren. Tegelijkertijd wil het college de sportnota samen met verenigingen maken, waardoor er ook meer tijd voor nodig is.

Ten aanzien van motie M 22-100 van de PvdA over begaanbare wegen frustreert het college ook dat het toch niet is gelukt om het wegonderhoud op peil te houden. Het college maakt nu nieuwe beheerplannen, die rond de zomernota klaar zijn. Dan zal het college met een idee komen hoe de achterstand naar een gezond niveau is terug te brengen. Daarbij wordt wel de afweging gemaakt wat het kost en welke middelen beschikbaar zijn. Vanuit dat perspectief adviseert hij positief over de motie.

Motie M 22-96 van GroenLinks en D66 over bouwen voor een duurzaam leefklimaat vraagt hij om aan te houden. Overal ziet men kostenstijgingen. De verwachting is dat de plannen voor 2023 binnen de begroting zijn uit te voeren. Het is ook nodig om het IHP te actualiseren en dat wil het college in de zomer doen.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 23.49 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 23.52 uur.

De heer STREUTKER vraagt of het probleem bij amendement A 22-82 over verkeersveiligheid rondom scholen en sportverenigingen in de kosten of de capaciteit zit.

De heer HELLER (wethouder) gaat het om de capaciteit. Hij zegt toe terug te komen in hoeverre extra geld soelaas kan bieden

De heer STREUTKER vraagt om de toezegging dat het college een voorstel zal doen om verkeersveiligheid rondom scholen en sportverenigingen op te pakken met de beschikbare beperkte capaciteit.

De heer HELLER (wethouder) zal de raad informeren over wat er mogelijk is met de hoeveelheid middelen en kaders.

De heer STREUTKER brengt amendement A 22-82 dan niet in stemming.

Stemverklaringen

De heer STREUTKER brengt amendement A 22-81 over armoedepreventie niet in stemming en gaat daarover een gesprek voeren bij behandeling van de minimaregelingen. Hetzelfde geldt voor amendement A 22-83 over deelmobiliteit, waarover in juni bij de uitvoeringsagenda mobiliteit kan worden gesproken.

De heer VONK ziet weinig ambitie, omdat er geen gratis bus voor 60+'ers komt, geen buurtenergiesysteem en geen minimumloon van € 14,-. Verder wijst hij op motie M 22-102 over het naar voren halen van armoedebeleid.

Mevrouw REMMERS is blij om te horen dat het college al bezig is met het Circusterrein, maar heeft het niet horen reflecteren op het aanbod van de drie woningcorporaties. Daarover kondigt zij technische vragen aan.

Het IHP is een collegebevoegdheid en zij wil de raad daarover laten informeren over het plan voor 2023. Zij vraagt het college daarover de raad een brief te sturen, zodat motie M 22-96 niet in stemming hoeft te komen.

De heer DEEN ziet een begroting met prachtige plannen. Over de aanpak van het Arenapark en de gebrekkige aandacht voor duurzaamheid moet GroenLinks zich volgens hem schamen. Een onderzoek naar innovatie en duurzaamheid is voor de GroenLinks-wethouder een stap te ver. De oproep is om duurzaamheid meer praktisch te brengen bij prestatieafspraken en duidelijkheid te geven over het tempo en de aanpak van lagere labels.

Veel punten waarin D66 zich niet kan vinden komen toch terug naar de raad en daarop verheugt hij zich. Hij kijkt uit naar de discussie over en de mogelijkheid om plannen weer recht te trekken, zoals over parkeren en mobiliteit.

D66 hecht aan het grote belang van kunst en cultuur, wat meer is dan evenementen. Hij ziet de noodzaak om nieuwe initiatieven, kleinere gezelschappen en cultuureducatie voor mensen met een kleinere beurs te ondersteunen. D66 kijkt ook uit naar de uitwerking van de woonvisie en snapt de zorgen van de PvdA. Hij vraagt hoe die partij aankijkt tegen de collegereactie.

Zijn eindconclusie is aan de slag te gaan en optimaal gebruik te maken van de aanwezige middelen.

Mevrouw REMMERS ziet weinig reden om zich te schamen voor de duurzaamheidsambities. Het college heeft fors extra budget gereserveerd voor duurzaamheidsambities en zij wil daarover volgend jaar een discussie voeren.

De heer HELLER (wethouder) merkt op dat het college komt met een voorstel voor gratis busvervoer en bezig is met innovaties op het gebied van duurzaamheid.

Hij weet niet of hij kan toezeggen om het armoedebeleid al in het eerste kwartaal van 2023 te behandelen. Dat doen voor een overkoepelende visie te presenteren lijkt hem lastig. Bezien wordt of de gestelde vragen wel eerder beantwoord kunnen worden. Het hele minimabeleid in het eerste kwartaal opstellen is lastig.

De heer VONK biedt daartoe zijn hulp aan.

De heer HELLER (wethouder) kan dan niet de uitgebreide consultatie bij partners in de stad doen.

De heer SCHEEPERS (wethouder) heeft goed gekeken naar de bouwplannen voor scholen in 2023 en die lijkt het college te kunnen betalen. Een concept wordt besproken in het op overeenstemming gericht overleg. Daarna volgt een definitief besluit en de uitkomst daarvan kan het college de raad meedelen.

De VOORZITTER heeft begrepen dat de amendementen A 22-81, A 22-82 en A 22-83 en motie M 22-96 zijn teruggenomen. Motie M 22-91 is aangehouden. Vervolgens geeft hij de raadsleden de gelegenheid om stemverklaringen af te leggen.

Mevrouw VERWEIJ legt een stemverklaring af over amendement A 22-92 van D66, de PvdA, Hart voor Hilversum, het CDA, de VVD en GroenLinks over menstruatiearmoede. Die armoede is bloedserieus en zij zou graag zien dat de voedselbanken dan substantieel geld en subsidie krijgen, zodat zij eten kunnen kopen. Zij kondigt aan voor het amendement te stemmen.

Vervolgens deelt zij mee voor amendement A 22-93 van D66, Democraten Hilversum, de SP en de PvdA over meer geld voor cultuur te zullen stemmen. Zij vindt het buitengewoon belangrijk dat cultuur in buurten en wijken komt en wil daar zeker geld voor opzij zetten.

Wat betreft motie M 22-90 van Hart voor Hilversum lopen in de wijkcentra de energiekosten op en zij daagt Hart voor Hilversum uit om ook daarover na te denken.

Mevrouw REDMEIJER heeft daar al over nagedacht en laat graag het college met een plan komen.

Wat betreft motie M 22-102 van de SP en de PvdA over het naar voren halen van armoedebeleid vindt zij het heel erg belangrijk snel aan de slag te gaan. Het moet ook wel goed en zorgvuldig gebeuren. Als het gesprek wat eerder met de raad kan worden gevoerd zou dat al prettig zijn.

Mevrouw VAN DROOGE kondigt aan tegen amendement A 22-85 van de SP over 60+ gratis met de bus te stemmen, omdat zij vindt dat men geen onderscheid op leeftijd moet maken, maar dat op inkomen moet gebeuren.

De PvdA heeft overwogen amendement A 22-87 over de toezichthouder illegale kamerverhuur en bewoning in te trekken, maar vanwege het ontbreken van spreektijd doet zij dat niet. De PvdA krijgt op haar meldpunt nog heel regelmatig meldingen binnen over illegale kamerverhuur.

Het sentiment onder motie M 22-90 van Hart voor Hilversum over warmte in het wijkcentrum ondersteunt zij van harte. De dekking uit de armoedegelden of uit het wijkbudget vindt zij niet goed.

Mevrouw REDMEIJER wijst erop dat het dictum is veranderd.

Mevrouw DURLACHER steunt motie M 22-102 van de SP en de PvdA over het naar voren halen van armoedebeleid. Zij vraagt overigens of het is toegestaan om na middernacht nog een motie in te dienen.

De VOORZITTER wijst erop dat het gaat om de eigen mores van de raad. Hij heeft toegestaan om de vraag te stellen om een onderwerp dat de raad belangrijk vindt eerder te agenderen.

Mevrouw WESSELINK erkent het probleem van illegale kamerverhuur, maar vertrouwt erop dat het college dat zal aanpakken.

Wat betreft een noodfonds wacht zij af hoe zaken gaan lopen, maar herkent zij de door de PvdA geleverde bijdrage.

Amendement A22-85 van de SP, '60+ gratis met de bus', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 2 tegen 35 stemmen verworpen, met de stemmen van de SP voor.

Amendement A 22-87 van de PvdA 'Toezichthouder illegale kamerverhuur', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 8 tegen 29 stemmen verworpen, met de stemmen van Democraten Hilversum, de PvdA, de SP en BVNL voor.

Amendement A 22-88 van D66, 'Onbeperkte ambitie Arenapark', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 13 tegen 24 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de PvdA, de SP, de ChristenUnie en BVNL voor.

Amendement A 22-89 van de PvdA, SP en BVNL, 'Instellen noodfonds breed' wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 8 tegen 29 stemmen verworpen, met de stemmen van Democraten Hilversum, de PvdA, de SP en BVNL voor.

Amendement A 22-92 van D66, Hart voor Hilversum, de PvdA, GroenLinks en het CDA, 'Menstruatiearmoede bloedserieus', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Amendement A 22-93 van D66, Democraten Hilversum, de SP en de PvdA, 'Meer geld naar cultuur', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 15 tegen 22 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de PvdA, de SP en BVNL voor.

Amendement A 22-97 van de VVD, de PvdA, D66, het CDA en DH, 'Intensiveren voorlichting over het weerbaar maken van de jeugd tegen ondermijning', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Motie M 22-80 van de PvdA, SP en BVNL, 'Instellen noodfonds breed', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en 9 tegen 28 stemmen verworpen, met de stemmen van Democraten Hilversum, de PvdA, de SP, de ChristenUnie en BVNL voor.

Motie M 22-86 van de SP, D66, PvdA en CU 'Invoering buurtenergiesysteem, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 12 tegen 25 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de PvdA, de SP en de ChristenUnie voor.

Motie M 22-90 van Hart voor Hilversum, 'Warmte in het wijkcentrum, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 35 tegen 2 aangenomen, met de stemmen van de PvdA tegen.

Motie M 22-94 van D66, de VVD en Hart voor Hilversum, 'Actueel sportbeleid eerder over de finish', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Motie M 22-98 van D66, 'Duurzame prestatieafspraken', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 10 tegen 27 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de SP en de ChristenUnie voor.

Motie M 22-100 van de PvdA, 'Begaanbare wegen', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Motie M 22-101 van de SP en de PvdA, 'Minimumloon van € 14,-', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en 15 tegen 22 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de PvdA, de SP en BVNL voor.

De heer HELLER (wethouder) heeft motie M 22-102 van de SP, de PvdA en de ChristenUnie over het hoge prioriteit geven aan het gesprek en besluitvorming over armoede nog niet kunnen lezen. In de overwegingen staat de behoefte om het acuut te hebben over urgente noden en bijvoorbeeld de invulling van € 1 miljoen versus minima-/armoedebeleid dat de raad voor de komende vier jaar vaststelt. Hij stelt voor die twee zaken uit elkaar te halen. De gemeente hoeft het namelijk niet over vastgesteld nieuw armoedebeleid te hebben om geld uit te kunnen geven voor urgente noden.

Mevrouw VERWEIJ vraagt haar collega's haar te steunen en te zeggen dat armoede zo belangrijk is dat de raad het niet pas daarover pas volgend jaar gaat hebben.

M 22-102 van de SP, de PvdA en de ChristenUnie over het hoge prioriteit geven aan gesprek en besluitvorming over armoede wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 11 tegen 26 stemmen verworpen, met de stemmen van de leden Groeneveld, de Jong-Schrijvers, Eerenberg en Boukhriss van Hart voor Hilversum, het lid Van de Linde van de VVD, de PvdA, de SP, de ChristenUnie en BVNL voor.

Mevrouw VAN DE LINDE legt een stemverklaring over de begroting af, waarin extra geld wordt gereserveerd voor de organisatie. Zij wil dat de raad daarop prioriteert in alle openheid en transparantie die bij een democratie hoort in een moderne en gezonde bestuurscultuur. Alle mooie beleidsvoornemens zijn pas wat waard als ze werkelijkheid worden. Daaronder wil zij in het nieuwe bestuursjaar met elkaar de schouders zetten en dat het college en de organisatie de kaders en keuzes van de raad waar maken. Zij wil zo snel mogelijk in gesprek over de contouren van armoedebeleid, zoals is gebeurd met de woonvisie.

Mevrouw KALK stemt voor de begroting en vraagt zich af of zijzelf er dankzij de besluitvorming over de begroting € 20,- op vooruit had moeten gaan.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 32 tegen 5 stemmen aangenomen, met de stemmen van Democraten Hilversum en de SP tegen.

10. BELASTINGVERORDENINGEN 2023

Mevrouw VERWEIJ deelt mee dat de SP wenst tegen de Marktverordening en het verhogen van de tarieven te stemmen. De markt zou volgens haar meer gespekt en gesponsord moeten worden.

Mevrouw VAN DROOGE deelt mee dat de PvdA geacht wordt tegen het afschaffen hondenbelasting wenst te hebben gestemd.

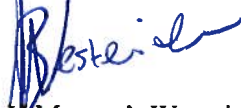
Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat de SP geacht wordt tegen de Marktverordening te hebben gestemd en de PvdA geacht wordt tegen de afschaffing van de hondenbelasting te hebben gestemd.

11. VRAGEN AAN HET COLLEGE

Er zijn geen vragen.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 00.30 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 7 december 2022,
de griffier, de voorzitter,

H.M. van 't Westeinde MMC

dr.ir. G.M. van den Top